A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2005. február 15.*

A C-12/03. P. sz. ügyben,

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: M. Petite, A. Whelan és P. Hellström, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

fellebbezőnek

az Európai Bíróság alapokmányának 49. cikke alapján 2003. január 8-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

a **Tetra Laval BV** (székhelye: Amszterdam [Hollandia], képviselik: A. Vandencasteele, D. Waelbroeck és M. Johnsson ügyvédek, valamint A. Weitbrecht és S. Völcker Rechtsanwälte),

felperes az elsőfokú eljárásban,

* Az eljárás nyelve: angol.

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: P. Jann, az első tanács elnöke, elnökként eljáró bíró, C. W. A Timmermans és A. Rosas (előadó) tanácselnökök, C. Gulmann, J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric, S. von Bahr és J. N. Cunha Rodrigues bírák,

főtanácsnok: A. Tizzano,
hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2004. január 27-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2004. május 25-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Fellebbezésében az Európai Közösségek Bizottsága az Európai Közösségek Elsőfokú Bíróság T-5/02. sz., Tetra Laval kontra Bizottság ügyben 2002. október 25-én hozott ítéletének (EBHT 2002., II-4381. o., a továbbiakban: a megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amely megsemmisítette a COMP/M. 2416 sz., Tetra Laval/Sidel ügyben 2001. október 30-án hozott 2004/103/EK bizottsági határozatot (HL 2004. L 43., 13. o., a továbbiakban: a vitatott határozat), amely a közös piaccal és az EGT-megállapodással összeegyeztethetetlennek nyilvánította az összefonódást.

A 4064/89/EGK rendelet

2 Az 1997. június 30-i 1310/97/EK tanácsi rendelettel (HL L 180., 1. o. magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 31. o.) módosított, a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 1989. december 21-i 4064/89/EGK tanácsi rendelet (HL L 395., 1. o., helyesbítése: HL 1990. L 257., 13. o., magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 164. o.) a továbbiakban: a rendelet 2. cikke a következőket írja elő:

„(1) Azon összefonódásokat, amelyek e rendelet hatálya alá tartoznak, az alábbi rendelkezések szerint kell értékelni, hogy megállapítható legyen, összeegyeztethetők-e a közös piaccal, vagy sem.

Az értékelés elkészítése során a Bizottságnak figyelembe kell vennie:

a) a közös piacon belül a hatékony verseny fenntartásának és fejlesztésének szükségességét, tekintettel többek között valamennyi érintett piac szerkezetére és a Közösségen belüli, illetve azon kívüli vállalkozások által támasztott hatékony vagy potenciális versenyre;

b) az érintett vállalkozások piaci helyzetét, valamint gazdasági és pénzügyi erejét, a szállítók és felhasználók számára nyitva álló választási lehetőségeket, hozzáférésüket a készletekhez és piacokhoz, a piacra lépés bármilyen jogi vagy más akadályát, az érintett árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos kereslet-kínálat alakulását, a közbenső és végső fogyasztók érdekeit, valamint a műszaki és gazdasági fejlődés fejleményeit, feltéve hogy ez a fogyasztók számára előnyös, és nem akadályozza a versenyt.

(2) Valamely összefonódást, amely nem hoz létre, vagy nem erősít meg olyan erőfölényt, amelynek következményeként a közös piacon vagy annak egy jelentős részén a hatékony verseny jelentősen korlátozódna, a közös piaccal összeegyeztethetőnek kell nyilvánítani.

(3) Valamely összefonódást, amely olyan erőfölényt hoz létre vagy erősít meg, amelynek következményeként a közös piacon vagy annak egy jelentős részén a hatékony verseny jelentősen korlátozódna, a közös piaccal összeegyeztethetetlennek kell nyilvánítani.

[...]"

A vitatott határozat

3 A vitatott határozatból következik, hogy a folyékony élelmiszerekhez négyféle csomagolóanyagot használnak: karton- és műanyagalapúakat (melyek anyaga polietilén-tereftalát, a továbbiakban: PET, valamint nagy sűrűségű polietilén, a továbbiakban: HDPE), fémdobozt, illetve üveget. Az adott termék esetében használt csomagolás típusát több tényező határozza meg. Az áru, a csomagolóanyag, valamint a csomagolási technika műszaki jellemzői fontos tényezők e tekintetben.

4 A vitatott határozat különösen az ún. „érzékeny" termékeket érinti. E termékek közé tartoznak a tej és a folyékony tejipari termékek (a továbbiakban: FT), a gyümölcslevek és nektárok, a szénsavmentes gyümölcsízesítésű italok (a továbbiakban: GYI), valamint a kávé- és teaalapú italok. Bizonyos esetekben e termékeket védeni kell a fénytől, például a tejet, vagy az oxigéntől, mint például a

gyümölcsleveket, illetve kisebb mértékben a GYI-ket, valamint a kávé- és teaalapú italokat. Mivel a PET egy fény-és oxigénáteresztő porózus gyanta, kevésbé alkalmas ilyen termékek csomagolására, mint a karton. Ugyanakkor kutatások folynak a ún. védőkezelési technológiák vonatkozásában, melyek lehetővé teszik az oxigén és a fény elleni védelem biztosítását.

5 A csomagolási technika szintén fontos tényező a csomagolás megválasztásakor. Bizonyos savas termékeket, például a tejet és a gyümölcsleveket, aszeptikus körülmények között kell csomagolni, vagy ennek hiányában hűtve kell forgalmazni. Az iratokból következik, hogy az aszeptikus körülmények jobban fenntarthatóak az ilyenfajta áruk kartonba történő csomagolása esetén, mivel az adott folyékony élelmiszert gyártó vállalat egy lépcsőben végzi a csomagolási eljárást. E vállalat legtöbbször integrált csomagoló gépsorral rendelkezik. A kartont tekercsben szerzi be, majd kivágja, megformázza, feltölti, és végül lezárja a csomagolást.

6 A folyékony termék PET-be történő csomagolása ugyanakkor általában több lépcsőben/lépésben történik, ami nehezebbé teszi az aszeptikus körülmények biztosítását. Először is egy előformát, azaz egy gyantából készült műanyag csövet kell kialakítani, majd az előformák ún. „Stretch Blow Moulding" gépbe helyezésével („fröccsöntéses nyújtvafúvó", a továbbiakban: SBM-berendezések), amely tartalmazza a kívánt formához tartozó öntőformát, elő kell állítani az üres palackot, és csak ezt követően kell azt megtölteni és lezárni. E különböző szakaszokat különböző vállalatok végezhetik. Így vannak „feldolgozók", akik üres csomagolásokat állítanak elő, amelyekkel a folyékonyélelmiszer-gyártókat látják el. Ugyanakkor folyamatban van integrált gyártósorok és olyan gyártási technikák fejlesztése, melyek egyszerűbben biztosítják a csomagolásnál az aszeptikus feltételek betartását.

7 Vitatott határozatában a Bizottság a Sidel SA társaság Tetra Laval BV általi megszerzését (a továbbiakban: bejelentett összefonódás) összeegyeztethetetlennek találta a közös piaccal és az Európai Gazdasági Térségről szóló, 1992. május 2-i

megállapodás (HL L 1994., 3. o.) működésével. A Tetra Laval BV (a továbbiakban: Tetra) a Tetra csoport egyik holding társasága, amely csoporthoz tartozik a Tetra Pak vállalkozás is, amely világviszonylatban vezető vállalkozás a kartoncsomagolás területén, és amely az aszeptikus csomagolás tekintetében e piacon erőfölénnyel rendelkezőnek tekinthető, míg a Sidel SA (a továbbiakban: Sidel) az SBM-berendezések gyártása és szállítása tekintetében vezető vállalkozás, amely jelen van a védőkezelési technológiák területén. E határozatot a rendelet 8. cikkének (3) bekezdése alapján hozták.

8 Vitatott határozatában a Bizottság megállapította, hogy a kartonos, illetve a PET-es csomagolórendszerek piacai bár elkülönülnek, egymással mégis szorosan összefüggnek, és potenciálisan egy irányba mutatnak, és egyre több közös fogyasztójuk van. A Bizottság úgy találta továbbá, hogy a nagy-, illetve a kisteljesítményű SBM-berendezések piacai elkülönülnek, illetve további piacokra oszthatók az érzékeny és a nem érzékeny termékek között. Ez a végső felhasználás szerinti különbségtétel az említett berendezésekre vonatkozó előírások közötti különbségekkel magyarázható, mivel ezek gyártói különböző árakat tudnak szabni e végső felhasználás függvényében, amely meghatározható a vásárlás időpontjában; és az ilyen diszkrimináció nem kerülhető el arbitrázs útján.

9 A Bizottság szerint a bejelentett összefonódás arra ösztönözné a Tetrát, hogy a kartoncsomagoláshoz kapcsolódó berendezések és élelmiszerek piacán meglévő erőfölényét felhasználva, erőfölényét valamely másik piacra kiterjessze, meggyőzve ezen a piacon azon ügyfeleit, akik bizonyos érzékeny termékek csomagolásához a PET-re állnak át, hogy a Sidel SBM-berendezéseit válasszák, kizárva így a sokkal kisebb versenytársakat, és így téve dominánssá a Sidelnek az SBM-berendezések piacán az érzékeny termékek tekintetében fennálló vezető pozícióját. A Tetrát ebben segítené az ügyfeleivel kialakított szoros és folyamatos kapcsolata, a pénzügyi ereje, know-how-ja, és az aszeptikus és ultratiszta ágazatban szerzett hírneve, valamint a Sidel jelenlegi ereje, technológiája és a minőségi hírneve, illetve a vertikális integráció helyzete, amelynek előnyeit a három csomagolórendszer tekintetében (karton, PET és HDPE) a bejelentett összefonódásból létrejövő egység (a továbbiakban: az új egység) élvezné.

10 A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy tekintetbe véve a verseny gyenge jellegét a kartoncsomagoláshoz kapcsolódó berendezések és élelmiszerek piacain, a Tetra egyesülése a PET-berendezések növekvő piacának első gyártójával, — amely piac szorosan kötődik a karton piacához — a lehetséges verseny jelentős forrását zárná ki. Ez tovább erősítené a Tetra erőfölényét a kartoncsomagolások piacán, és kevésbé ösztönözné árai összehangolására, valamint olyan újítások bevezetésére, amelyekkel képes szembenézni azzal a fenyegetéssel, amelyet a PET a piaci helyzetére jelent.

11 A Tetra vállalt bizonyos kötelezettségeket, amelyek között szerepel a Tetra és a Sidel 10 éven át tartó szétválasztására vonatkozó kötelezettség, továbbá hogy nem tesz együttes ajánlatot a Sidel által gyártott SBM-berendezésekre és kartontermékekre, valamint a Bizottságnak az EGK-Szerződés 86. cikke szerinti eljárással kapcsolatban hozott, 1991. július 24-i 92/163/EGK határozatából (IV/31.043 — Tetra Pak II) (HL 1992. L 72., 1. o.) eredő kötelezettségeinek teljesítésére vonatkozó kötelezettség. A Bizottság úgy találta, hogy e kötelezettségvállalások nem elegendőek a bejelentett összefonódás által felvetett, a versenyt érintő strukturális problémák megoldására, és úgy érvelt, hogy e kötelezettségek teljesítését szinte lehetetlen lenne ellenőrizni. A vitatott határozat 1. cikkében a Bizottság következésképpen megállapította, hogy ez az összefonódás összeegyeztethetetlen a közös piaccal és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás működésével.

A megtámadott ítélet

12 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2002. január 15-én benyújtott keresetlevelében a Tetra a vitatott határozat megsemmisítését kérte. A megtámadott ítéletben az Elsőfokú Bíróság úgy találta, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibákat követett el az erőfölény másik piacra való kiterjesztésére, valamint a Tetra kartonágazatbeli erőfölényének megerősödésére vonatkozó következtetéseiben, és következésképpen megsemmisítette az említett határozatot.

13 A Bizottság azon állításait illetően, amelyek szerint a bejelentett összefonódás versenyellenes konglomerátum hatást okozott volna, és különösképpen az új egységnek arra adott volna lehetőséget és ösztönzést, hogy — kihasználva helyzetét a kartonágazat egészében — erőfölényét kiterjessze a célból, hogy az SBM-berendezések piacán erőfölényre tegyen szert, az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy — miként azt a Bizottság is megjegyezte, — az ilyen erőfölény nem magából az összefonódásból következne, hanem az említett egység előre látható magatartásából. Az Elsőfokú Bíróság ugyanakkor emlékeztetett arra, hogy amikor a Bizottság úgy találja, hogy valamely összefonódást meg kell tiltani, mert az belátható időn belül erőfölényt hozna létre vagy erősítene meg, az ilyen következtetést a Bizottságnak meggyőző bizonyítékokkal kell alátámasztania.

14 Az Elsőfokú Bíróság egyébként megállapította, hogy az új egység magatartása előreláthatóságának vizsgálata céljából a Bizottságnak minden olyan körülményt meg kell vizsgálnia, amelyek ezt a magatartást meghatározhatják. Mivel az olyan erőfölényben lévő vállalkozás esetében, mint a Tetra, az erőfölény feltételezett kiterjesztése a már meglévő erőfölénnyel való visszaélést valósíthat meg, az Elsőfokú Bíróság úgy találta, hogy a Bizottságnak a versenyellenes magatartás valószínűségének vizsgálatakor figyelembe kell vennie nemcsak az ilyen magatartás követésére irányuló ösztönzéseket, hanem az ezeket csökkentő, illetve kizáró tényezőket is, így például e magatartások üldözésének és pénzbírsággal való sújtásának valószínűségét. Mivel a Bizottság nem végzett ilyen vizsgálatot, megállapításai nem tarthatóak fenn. Következésképpen az Elsőfokú Bíróság megvizsgálta, hogy a Bizottság e megállapítások hiányában is alá tudta-e támasztani érvelésének megalapozottságát.

15 Az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy főszabály szerint lehetséges, hogy az új egység kiterjessze erőfölényét. Ugyanakkor azt is megállapította, hogy a Bizottság túlértékelte a PET-ágazat valószínű növekedését, valamint hogy — a fent hivatkozott okokból — az Elsőfokú Bíróság által figyelembe vehető erőfölény kiterjesztésére használt módszerek azon módszerekre korlátozódnak, amelyek nem sértik a közösségi jogot. Az Elsőfokú Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a Bizottság egészében nem teljesítette azon kötelezettségét, hogy megállapítsa, az erőfölény esetleges kiterjesztése az érintett piacokon 2005-re erőfölény létrejöttéhez vagy

megerősödéséhez vezetett volna. Különös tekintettel az SBM-berendezésekre, az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a vitatott határozat nem tartalmaz megfelelő bizonyítékot ahhoz, hogy alátámassza az SBM-berendezések érzékeny és nem érzékeny termékek szerint elkülönült piacainak a Bizottság általi meghatározását.

16 A Bizottság azon állításait illetően, amelyek szerint a „[Tetra] kartoncsomagolási ágazatban meglévő erőfölénye" megerősödne, amennyiben a szomszédos piacok versenyére nehezedő kényszer egyik forrásának megszűnésével a Sidel versenye megszűnne a PET-csomagolás piacán, az Elsőfokú Bíróság úgy találta, hogy e megerősödést a Bizottságnak kell bizonyítania, valamint hogy az nem következik közvetlenül az erőfölény fennállásából. Úgy találta, hogy a Bizottság nem teljesítette ezen bizonyítási kötelezettségét.

A fellebbezés

17 A Bizottság öt jogalapra alapítja fellebbezését. Az első jogalap a bizonyítás Bizottságtól megkövetelt mértéke és az Elsőfokú Bíróság felülvizsgálatának kiterjedése tekintetében történt jogban való tévedésen alapul. A második jogalap a rendelet 2. és 8. cikkének megsértésén alapul, amennyiben az Elsőfokú Bíróság arra kötelezte a Bizottságot, hogy figyelembe vegye egyrészt bizonyos magatartások jogellenes jellegének hatását az új egység azon ösztönzéseire, amelyek az erőfölény kiterjesztése irányában hatnak, másrészt hogy lehetséges jogorvoslatként értékelje a visszaélésszerű magatartások elkerülésére vonatkozó kötelezettségvállalásokat. A harmadik jogalap az Elsőfokú Bíróság által elkövetett jogban való tévedésen alapul, amennyiben az helytelen bírósági felülvizsgálati kritériumot alkalmazott, valamint az említett rendelet 2. cikkének megsértésén alapul, amennyiben nem nyert megerősítést az SBM-berendezések piacainak a végső felhasználás alapján történt elkülönítése. A negyedik jogalap a rendelet 2. cikkének megsértésén, a tények elferdítésén és a Bizottság érveinek figyelmen kívül hagyásán alapul, amennyiben az

Elsőfokú Bíróság nem ismerte el a Bizottság azon megállapításának megalapozottságát, amely szerint a Tetra erőfölénye megerősödne a karton ágazatban. Az ötödik jogalap a rendelet 2. cikke (3) bekezdésének megsértésén alapul, amennyiben az Elsőfokú Bíróság nem fogadta el a Bizottság azon következtetéseit, melyek szerint az SBM-berendezések piacán erőfölény jönne létre.

18 Válaszbeadványában a Tetra bizonyítási eszközként a fellebbezés francia nyelvű változata elkészítésének elrendelését kérte. E kérelmet a Bíróság 2003. július 24-i végzésével elutasította.

Az első jogalapról

19 Első jogalapjában a Bizottság azt kifogásolja, hogy az Elsőfokú Bíróság — azt állítva, hogy a nyilvánvaló értékelési hiba kritériumát alkalmazza — voltaképpen eltérő kritériumot alkalmazott, amely a „meggyőző bizonyítékok" („convincing evidence") megkövetelését jelentette. Ezzel az Elsőfokú Bíróság megsértette az EK 230. cikket, amikor nem vette figyelembe azon mérlegelési lehetőséget, amellyel a Bizottság az összetett ténybeli és gazdasági kérdések tekintetében rendelkezik. Továbbá megsértette a rendelet 2. cikke (2) és (3) bekezdését is, amennyiben konglomerátum hatással járó összefonódások tekintetében vélelmezte a jogszerűséget. A Bizottság azon előrejelzésének felülvizsgálatát véve például, amely szerint jelentős növekedés várható a PET-csomagolások használatának terén az érzékeny termékek esetében, a Bizottság fenntartja, hogy az Elsőfokú Bíróság eltorzította a tényeket, nem indokolta kellően a Bizottság érveinek elutasítását, valamint nem vett figyelembe olyan megfontolásokat, érveket és bizonyítékokat, amelyeket a Bizottság a vitatott határozatában, valamint az ellenkérelmében felhozott, sőt, tartózkodott az ezekre való hivatkozástól is.

20 A megtámadott ítélet 119. pontjában az Elsőfokú Bíróság a következőképpen sorolta fel a Bizottság összefonódásra vonatkozó határozata bírósági felülvizsgálatának kritériumait:

„Először is emlékeztetni kell arra, hogy a rendelet alapvető szabályai — különösen a 2. cikke — bizonyos mérlegelési jogkört biztosítanak a Bizottságnak, mindenekelőtt a gazdasági jellegű értékelések vonatkozásában. Következésképpen e jogkör gyakorlásának felülvizsgálatakor, amely jogkör nélkülözhetetlen az összefonódásra vonatkozó szabályok meghatározásakor, a közösségi bíróságnak figyelembe kell vennie azon mérlegelési lehetőséget, amely az összefonódásokra vonatkozó szabályozás részét képező gazdasági jellegű szabályok alapjául szolgál (a Bíróság C-68/94. és C-30/95. sz., Franciaország és társai kontra Bizottság, ún. „Kali & Salz" egyesített ügyekben 1998. március 31-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-1375. o.] 223. és 224. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-102/96. sz., Gencor kontra Bizottság ügyben 1999. március 25-én hozott ítéletének [EBHT 1999., II-753. o.] 164. és 165. pontja, valamint a T-342/99. sz., Airtours kontra Bizottság ügyben 2002. június 6-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-2585. o.] 64. pontja)."

21 A megtámadott ítélet 120. pontjában az Elsőfokú Bíróság a következőképpen értelmezte a rendelet 2. cikkének (3) bekezdését:

„Továbbá emlékeztetni kell arra, hogy a rendelet 2. cikke (3) bekezdésének értelmében a közös piaccal összeegyeztethetetlennek kell nyilvánítani az olyan összefonódást, amely olyan erőfölényt hoz létre vagy erősít meg, amelynek következményeként a közös piacon vagy annak egy jelentős részén a hatékony verseny jelentősen korlátozódna. Ezzel szemben a Bizottságnak a közös piaccal összeegyeztethetőnek kell nyilvánítani minden, a rendelet hatálya alá tartozó, bejelentett összefonódást, amennyiben az említett rendelkezésben meghatározott két feltétel nem teljesül (az Elsőfokú Bíróság T-2/93. sz., Air France kontra Bizottság ügyben 1994. május 19-én hozott ítéletének [EBHT 1994., II-323. o.] 79. pontja; valamint lásd még ilyen értelemben a fent hivatkozott Gencor kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 170. pontját, valamint a fent hivatkozott Airtours kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 58. és 82. pontját). Erőfölény létrehozásának vagy megerősítésének hiányában tehát az összefonódást engedélyezni kell anélkül, hogy vizsgálni kellene a hatékony versenyre gyakorolt hatását (az Air France kontra Bizottság ítélet [hivatkozás fent] 79. pontja)."

22 A Bizottság első jogalapja a megtámadott ítélet számos pontjára hivatkozik. Ugyanakkor lényegesnek tűnik felidézni ezen ítélet azon részeit, amelyek a bejelentett összefonódás konglomerátum jellegéhez kapcsolódnak, amelyet az említett ítélet 142. pontja úgy határoz meg, mint „olyan vállalkozások összefonódása, amelyek lényegében nem álltak korábban egymással versenyben, sem mint közvetlen versenytársak, sem mint szállítók és ügyfelek", azaz olyan összefonódás, amely nem jár a felek tevékenységei közötti valódi horizontális átfedéssel, sem e felek közötti szigorú értelemben vett vertikális kapcsolatokkal, és következésképpen általánosan nem tekinthető úgy, hogy az versenyellenes hatásokkal jár.

23 A megtámadott ítélet 146. pontjában az Elsőfokú Bíróság a következőképpen értelmezte a rendeletet a konglomerációkra történő alkalmazás tekintetében:

„Először is meg kell állapítani, hogy a rendelet, különösen 2. cikkének (2) és (3) bekezdése nem tesz semmilyen különbséget egyrészről a horizontális és vertikális hatásokkal járó összefonódások, másrészről a konglomerátum hatással járó összefonódások között. Következésképpen, e típusok közötti különbségtétel hiányában, valamely összefonódás csak akkor tiltható meg, amennyiben a 2. cikk (3) bekezdésében meghatározott két feltétel teljesül (lásd a fenti 120. pontot). Ennélfogva a Bizottságnak engedélyeznie kell valamely konglomerátum hatással járó összefonódást, ugyanúgy, mint bármely összefonódást (lásd a fenti 120. pontot), amennyiben nem állapítható meg, hogy olyan erőfölényt hoz létre vagy erősít meg a közös piacon vagy annak egy jelentős részén, amelynek következményeként a hatékony verseny jelentősen korlátozódna."

24 A konglomerátum jellegű összefonódás versenyhatásait, valamint a Bizottságnak az ezzel kapcsolatos értékelését illetően, az Elsőfokú Bíróság a következőképpen rendelkezett:

„148 Mindenekelőtt azt kell megvizsgálni, hogy megtiltható-e a rendelet 2. cikkének (3) bekezdése alapján az olyan versenystruktúrát létrehozó

összefonódás, amely nem vezet az összefonódással létrejövő egység azonnali erőfölényéhez, amennyiben minden valószínűség szerint lehetővé teszi ezen egység számára — azáltal, hogy a megszerző fél arról a piacról, ahol már erőfölénnyel rendelkezik, kiterjeszti erőfölényét, — hogy a viszonylag közeli jövőben erőfölényt szerezzen valamely másik piacon, ahol a megszerzett fél jelenleg vezető helyzetben van, és amennyiben a szóban forgó befolyásszerzés jelentős versenyellenes hatással jár az érintett piacokon.

[...]

150 Az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy különböző piacokon jelen levő vállalkozások közötti összefonódás nem szükségszerűen jár — megvalósulásánál fogva — erőfölény létrejöttével, illetve megerősödésével pusztán abból a tényből adódóan, hogy az összefonódó felek piaci részesedései összeadódnak. A versenytársak viszonylagos piaci helyzetének meghatározó elemei — azaz különösen a versenytársak piaci részesedése és a verseny feltételei az adott piacon — általában e piacon belül találhatók meg. Ebből azonban nem következik, hogy adott piacon e piacon kívüli tényezők soha ne befolyásolhatnák a verseny feltételeit.

151 Így például abban az esetben, ha a szóban forgó piacok szomszédosak, és az összefonódásban érintett felek egyike már erőfölénnyel bír ezen piacok egyikén, akkor lehetséges, hogy az ezen összefonódás által egyesített eszközök és képességek azonnal olyan feltételeket eredményeznek, amelyek– az erőfölény kiterjesztése révén — lehetővé teszik az új egység számára a viszonylag közeli jövőben erőfölény megszerzését a másik piacon. Különösen abban az esetben lehetséges ez, ha a szóban forgó piacok hajlamosak azonos irányt követni, és ha az összefonódásban érintett egyik fél erőfölényén felül a másik fél, illetve a másik felek egyike a második piacon vezető helyzetben van.

152 A rendelet 2. cikke (3) bekezdésének bármilyen más értelmezése azzal a veszéllyel járna, hogy megfosztja a Bizottságot a kizárólag vagy főként konglomerátum hatással járó összefonódások feletti ellenőrzés lehetőségétől.

153 Következésképpen, amennyiben valamely konglomerátum jellegű összefonódás hatásainak a jövőre vonatkozó elemzése keretében a Bizottságnak– a megállapított konglomerátum hatások miatt — módjában áll arra következtetni, hogy minden valószínűség szerint a közeljövőben erőfölény jön létre vagy erősödik meg, amelynek következményeként az érintett piacon a hatékony verseny jelentősen korlátozódna, a Bizottságnak azt meg kell tiltania (lásd ebben az értelemben a Kali & Salz ítélet [hivatkozás fent] 221. pontját, a Gencor kontra Bizottság ítélet [hivatkozás fent] 162. pontját, valamint az Airtours kontra Bizottság ítélet [hivatkozás fent] 63. pontját).

154 Ezen összefüggésben továbbá meg kell különböztetni egyfelől azt a helyzetet, amelyben valamely konglomerátum hatással járó összefonódás közvetlenül módosítja a verseny feltételeit a második piacon, és e piacon erőfölény létrejöttét vagy megerősödését okozza az első piacon már meglévő erőfölény hatására, másfelől pedig azt a helyzetet, amelyben az erőfölény létrejötte vagy megerősödése a második piacon nem az összefonódás közvetlen következménye, hanem csak bizonyos idő elteltével következik be az új egység azon a piacon tanúsított magatartásának eredményeként, amely piacon már erőfölénnyel bír. Ez utóbbi esetben nem az összefonódás eredményeként kialakuló szerkezet hozza létre vagy erősíti meg az erőfölényt a rendelet 2. cikke (3) bekezdésének értelmében, hanem a szóban forgó jövőbeni magatartások.

155 A Bizottságnak a konglomerátum hatással járó összefonódásra vonatkozó elemzését az ítélkezési gyakorlat által meghatározottakhoz hasonló köve-

telmények szabják meg a közös erőfölényhelyzet létrehozásának tekintetében (a Kali & Salz ítélet [hivatkozás fent] 222. pontja, valamint az Airtours kontra Bizottság ítélet [hivatkozás fent] 63. pontja). Így a Bizottságnak valamely előreláthatóan versenyellenes konglomerátum hatással járó összefonódásra vonatkozó értékelése azon körülmények különösen figyelmes vizsgálatát feltételezi, amelyek jelentőséggel bírnak e hatásnak az érintett piac versenyfeltételei tekintetében történő elemzése szempontjából. Ahogyan az Elsőfokú Bíróság már megállapította, amennyiben a Bizottság úgy találja, hogy az ilyen összefonódást meg kell tiltani, mert előre látható időn belül erőfölényt hozna létre vagy erősítene meg, az ilyen következtetést a Bizottságnak meggyőző bizonyítékokkal kell alátámasztania (az Airtours kontra Bizottság ítélet [hivatkozás fent] 63. pontja). Mivel a konglomerátum jellegű összefonódás hatásai gyakran semlegesnek, sőt akár jótékonynak is tekinthetőek az érintett piacokon lévő verseny tekintetében — ahogyan ezt jelen esetben a felek írásbeli beadványaihoz mellékelt elemzésekben hivatkozott gazdasági elemzések is elismerik — az ilyen összefonódás versenyellenes konglomerátum hatásainak bizonyításához az említett hatásokat állítólag előidéző körülmények pontos, meggyőző bizonyítékokkal alátámasztott vizsgálata szükséges (lásd értelemszerűen az Airtours kontra Bizottság [hivatkozás fent] ítélet 63. pontját)."

A felek érvei

25 A Bizottság azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság eltért a Bíróság fent hivatkozott Kali & Salz ügyben hozott ítéletében meghatározott elvektől mind az általa gyakorolt bírósági felülvizsgálat jellegének, mind a bizonyítás általa megkövetelt mértékének tekintetében. A Bizottság kiemeli, hogy e tekintetben az említett ítélet következő pontjai relevánsak:

„220. Ahogyan az előzőekben arra már utalás történt, a rendelet 2. cikkének (3) bekezdése szerint valamely összefonódást, amely olyan erőfölényt hoz létre vagy erősít meg, amelynek következményeként a közös piacon vagy annak

egy jelentős részén a hatékony verseny jelentősen korlátozódna, a közös piaccal összeegyeztethetetlennek kell nyilvánítani.

221. Amennyiben állítólagos együttes erőfölényről van szó, a Bizottságnak így a referenciapiac előrelátható fejlődésének vizsgálata során értékelnie kell azt, hogy az adott összefonódás létrehoz-e olyan helyzetet, amelyben az érintett piacon fennálló tényleges versenyt jelentős mértékben akadályozzák az összefonódásban részt vevő vállalkozások és egy vagy több harmadik vállalkozás, amelyek együttesen – mindenekelőtt a közöttük fennálló korrelatív tényezők alapján – képesek arra, hogy a piacon egységes magatartást tanúsítsanak, és a többi versenytárstól, az ügyfeleiktől és végül a fogyasztóktól jelentős mértékben függetlenül járjanak el.

222. Az ilyen eljárás szükségessé teszi mindenekelőtt azon körülmények részletes vizsgálatát, amelyek az adott esettől függően relevánsnak mutatkoznak annak az értékelésekor, hogy az összefonódás milyen hatásokat gyakorol a referenciapiacon fennálló versenyre.

223. E tekintetben azonban utalni kell arra, hogy a rendelet alapvető szabályai — és különösen a 2. cikke — bizonyos mérlegelési jogkört adnak a Bizottságnak, mindenekelőtt közgazdasági jellegű értékelések vonatkozásában.

224. Következésképpen az ilyen jogkör gyakorlásának felülvizsgálatakor – amely jogkör az összefonódásokra vonatkozó szabályok meghatározásakor nélkülözhetetlen - a közösségi bíróságnak figyelembe kell vennie azon mérlegelési jogkört, amely az összefonódásokra vonatkozó szabályozás részét képező gazdasági jellegű szabályok alapjául szolgál."

26 A Bizottság a fent hivatkozott Kali & Salz ügyben hozott ítéletben kifejtett elvekből, valamint a Bíróság által az említett ítéletnek alapul szolgáló ügyben gyakorolt felülvizsgálatból arra következtet, hogy figyelmesen meg kell vizsgálnia az érintett piacot, valamennyi releváns tényezőt figyelembe kell vennie, és értékelését a tények valóságát híven tükröző, nyilvánvalóan nem jelentéktelen és a belőlük levont következtetéseket alátámasztó bizonyítékokra kell alapoznia, valamint hogy következtetéseinek konzekvens érvelésen kell alapulniuk.

27 A Bizottság e tekintetben először is úgy találja, hogy a „meggyőző bizonyítékok" („convincing evidence") követelménye lényegesen eltér — mértékében és jellegében egyaránt — mind a fent hivatkozott Kali & Salz ügyben hozott ítéletből következő „alapos és következetes" bizonyítékok szolgáltatásának kötelezettségétől, mind attól az elvtől, amely szerint a Bizottság értékelését el kell fogadni, amennyiben nem bizonyul nyilvánvalóan tévesnek. A bizonyítás szükséges mértéke eltérő, hiszen — ellentétben a meggyőző bizonyítékok („convincing evidence") követelményével — az alapos és következetes bizonyítékok követelménye nem zárja ki annak lehetőségét, hogy valamely másik szerv eltérő következtetésre jusson, amennyiben jogosult a kérdésről határozni. A megkövetelt bizonyítékok jellege is eltérő, amennyiben a közösségi bíróságokat olyan szervnek tekinti, amely jogosult az ügyben a maga teljességében határozni, és amely a Bizottság álláspontját sajátjával helyettesítheti. Ellentmondás áll fenn, mivel az Elsőfokú Bíróság nyilvánvaló értékelési hiba vizsgálatára hivatkozott, miközben attól eltérő vizsgálatot végzett.

28 A Bizottság fenntartja továbbá, hogy a mérlegelési lehetőség hozzátartozik minden jövőre vonatkozó elemzéshez. Bizonyos piaci fejlemények bekövetkeztének előrelátható időn belüli valószínűségét a jelenlegi piaci helyzet, a megfigyelhető tendenciák és más megfelelő mutatók alapján kell meghatározni. Annak megkövetelése, hogy a Bizottság értékelése vitathatatlan vagy gyakorlatilag egyértelmű bizonyítékokon alapuljon, függetlenül ezeknek az értékétől, megfosztaná a Bizottságot attól a feladatától, hogy a bizonyítékokat értékelje, és bizonyos forrásoknak indokolható okokból nagyobb súlyt tulajdonítson, mint másoknak.

29 A Bizottság végül úgy érvel, hogy a bizonyítás Elsőfokú Bíróság által előírt mértéke következményeként a Bizottság köteles lenne megengedni az összefonódást, amennyiben a bizonyítékok nem érik el az előírt mértéket, amely egyenlő lenne bizonyos összefonódások de facto jogszerűségének általános vélelmével, vagy legalábbis az ezekkel kapcsolatos kedvező előítélet bevezetésével. Ugyanakkor a rendelet 2. cikkének (2) és (3) bekezdése kettős kötelezettséget állapít meg a Bizottság számára, amely egyrészt abban áll, hogy megtiltson minden olyan összefonódást, amely erőfölényt hoz létre vagy erősít meg, másrészt hogy — ezzel szimmetrikus, de ellentétes kötelezettségként — engedélyezze azt, amennyiben nem hoz létre vagy nem erősít meg erőfölényt. E kötelezettség kifejezi a közösségi jogalkotó azon szándékát, hogy egyformán védje egyrészről az összefonódásban részt vevő felek magánérdekeit, másrészről a hatékony verseny fenntartásához és a fogyasztóvédelemhez fűződő közérdeket. E szimmetrikus kettős kötelezettség a bizonyítékok mértékének szimmetriáját követeli meg a Bizottság részéről, mivel elemzésének megalapozottságát mindkét esetben egyaránt alá kell támasztania.

30 Az Elsőfokú Bíróság által a megtámadott ítéletben gyakorolt bírósági felülvizsgálat szemléltetéseként a Bizottság különösen a PET-csomagolások érzékeny termékek tekintetében történő használatának növekedésére vonatkozó elemzésre hivatkozik. Ezzel kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság az alábbiakat állapította meg:

„210 A tárgyalás során a Bizottság azt állította, hogy érvelése nem előrejelzései pontosságán nyugszik, amennyiben elfogadott, hogy jelentős jövőbeni növekedés várható. Továbbá elismerte, hogy a szükséges védőkezelés-technológiák kereskedelmi alkalmazhatóságával kapcsolatban fennmaradó bizonytalanságok ismeretében nem feltételezheti a PET jelentős növekedését a (nem ízesített [UHT]) tej piacán, valamint, hogy még a (vitatott) határozatban előre jelzett gyenge növekedés is túlzónak bizonyulhat. Ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a PET friss tej, gyümölcslevek, GYI-k, és különösen kávé- és teaalapú italok tekintetében 2005-ig történő használatának valószínűsíthető jelentős növekedésére vonatkozó előrejelzése teljesen elfogadható.

211 Az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy nem elfogadható az a megállapítás, amely szerint a PET felhasználása valóban növekedni fog az UHT tej, következésképpen az FT piacának mintegy fele tekintetében.

212 Az FT piacának többi részét illetően meg kell állapítani, hogy a PCI-jelentés (amelynek címe „A PET felhasználási lehetőségei a folyékony tejipari termékek csomagolása tekintetében — 2001" [„The Potential for PET in the Packaging of Liquid Dairy Products — 2001"]), az FT piacára összpontosító egyetlen független tanulmány, növekedést jelez, amelynek következtében a PET felhasználása 2005-ben eléri a friss, nem ízesített tej piacának 9,2%-át (PCI, 64. o.). Továbbá az aszeptikus csomagolást illetően a Warrick-jelentés (amelynek címe „A csomagolások piacairól szóló Warrick-jelentés — Az aszeptikus csomagolások piaca a világban és Nyugat-Európában — 2000" ["Warrick Research Report Packaging Markets — Aseptic Packaging Markets World and Western Europe — 2000"]) csupán csekély, 1%-os növekedést jelez előre az ízesített tej tekintetében, és enyhe visszaesést az egyéb tejalapú italok tekintetében, míg a Pictet-jelentés (amelynek címe „Pictet elemző jelentés — Csomagolóberendezések Európában, elmozdulás a PET felé — 2000. szeptember" ["Analysts' Report Pictet — European Packaging Machinery, Move into PET"]) nem tartalmaz külön előrejelzést az FT-re vonatkozóan. E tényezők alapján azt a következtetést kell levonni, hogy a Bizottság — ellentétben az ellenkérelmében állítottakkal — nem bizonyította, hogy az FT-vel kapcsolatos előrejelzései független tanulmányok körültekintő elemzésén vagy piackutatása során szerzett szilárd és összefüggő bizonyítékokon alapulnának. A Bizottság növekedési becslései (a fenti 209. pont) nem túl meggyőzőek. Egyedül a PCI-jelentés támaszthatja alá azonban azt az előrejelzést, amely szerint a PET 25%-os piaci részesedést ér el 2005-ig az egyéb tejalapú italok (azaz az ízesített tej, a tej- és a joghurtitalok) tekintetében (PCI 63. és 64. o.). Ugyanakkor amennyiben e növekedés bekövetkezne, az érintett mennyiség csak 62 000 tonnával nőne 2000-ben, 2005-re elérve a 92 800 tonnát, amely növekedés nem tekinthető túl jelentősnek a Közösségben évente termelt hozzávetőleg 120 millió tonna tejhez képest (PCI 9. o.). Általánosságban véve a (vitatott) határozat nem ad kielégítő magyarázatot arra nézve, hogyan tudná a PET 2005-ig megelőzni a HDPE-t, a karton fő versenytársát,

különösen a friss tej csomagolásának jelentős ágazatában. E tekintetben meg kell állapítani, hogy a Bizottság nem vitatja sem a HDPE-nek az FT esetében való alkalmazására vonatkozó 17,3%-os, a Canadean (tanácsadó iroda) által a 2000-es évre megállapított globális adatot (lásd a 3. táblázat 66. bekezdését), sem pedig azt az előrejelzést, amely szerint ez a szám 2005-ig elérheti a 19,5%-ot (lásd az 5. táblázat 105. bekezdését).

213 A gyümölcsleveket illetően a Bizottság előrejelzései még kevésbé meggyőzőek. Bár a Bizottság maga is elismerte, hogy a szóban forgó növekedés elsősorban az üvegről a PET-re történő áttérésnek lenne tulajdonítható, mégsem végzett semmilyen vizsgálatot az üvegpiacon. Ilyen vizsgálat hiányában az Elsőfokú Bíróságnak nem áll módjában meggyőződni a Bizottság gyümölcslevekre vonatkozó előrejelzéseinek helyességéről. Az ilyen vizsgálat elengedhetetlen lett volna ahhoz, hogy az Elsőfokú Bíróság megállapíthassa az üvegről a kartonra, a PET-re, illetve a HDPE-re való áttérés valószínű mértékét. Egyfelől a Canadean és a Warrick tanulmányok, másfelől a Pictet tanulmány között a növekedés mértéke, valamint az elemzett időszakok tekintetében fennálló különbségek miatt még inkább elengedhetetlen lett volna e vizsgálat.

214 Következésképpen a Bizottságnak a (vitatott) határozatban tett, az FT-kre és a gyümölcslevekre vonatkozó növekedési előrejelzései nem nyertek kellő bizonyítást. Bár valószínű bizonyos növekedés ezen ágazatokban, különösen a minőségi termékek tekintetében, hiányoznak a növekedés mértékét alátámasztó meggyőző bizonyítékok.

215 Ugyanakkor a független tanulmányokból kitűnik, hogy 2005-ig minden valószínűség szerint nem elhanyagolható mértékű növekedés következik be a PET alkalmazásában a GYI-k, valamint a kávé- vagy teaalapú italok — beleértve az izotóniás italokat — csomagolása tekintetében. Mivel a (vitatott) határozatban előre jelzett növekedési szintet a felperes lényegében nem vitatta a tárgyalás folyamán, és az nem is túlbecsült az említett tanulmányokban jelzetthez képest, meg kell állapítani, hogy a Bizottság nem követett el hibát e tekintetben".

31 A Bizottság lényegében azt kifogásolja, hogy az Elsőfokú Bíróság nem bizonyította, hogy a Bizottságnak a PET alkalmazásának növekedésére vonatkozó becslései először is ténybeli tévedésen, másodszor megalapozatlan ténymegállapításokon vagy nyilvánvalóan jelentéktelen tényezőkből levont következtetéseken, harmadszor összefüggéstelen vagy hibás érvelésen, vagy negyedszer releváns megfontolások figyelmen kívül hagyásán alapulnak. Az Elsőfokú Bíróság szerinte indokolás nélkül utasította el a bizonyítékok Bizottság általi értékelését, elferdítette a tényeket, például amikor a megtámadott ítélet 213. pontjában megállapította, hogy a Bizottság nem vizsgálta meg az üvegpiacot, valamint hogy saját elemzését fogadta el, amely elemzés ellentétes a Bizottságéval, illetve amely nyilvánvalóan téves, például amikor a megtámadott ítélet 289. pontjában megállapította, hogy „a friss tej nem olyan termék, amely esetében különös jelentőséggel bírnának a PET által nyújtott kereskedelmi előnyök", vagy amikor az ítélet 288. és 328. pontjában megállapította, hogy a PET költségei magasabbak a karton költségeinél.

32 A Tetra előadja, hogy a Bizottság első jogi érve pusztán szemantikai vita a megtámadott ítéletben használt kifejezésekről, és nem az Elsőfokú Bíróság által végzett érdemi vizsgálattal kapcsolatos. A Bizottság érvelése hiábavaló, mivel nincs egységes terminológia az előírt bizonyítási követelmények tekintetében.

33 A Tetra továbbá előadja, hogy a Bíróság által a fent hivatkozott Kali & Salz ügyben hozott ítéletben használt terminológia — amelyre a Bizottság hivatkozik a bizonyítási terhet illetően — nem zárta ki, hogy a Bíróság alaposan megvizsgálja az ítélet alapjául szolgáló ügyben mind a Bizottság által az érvei alátámasztására felhozott tényeket, mind a szóban forgó határozatban levont következtetéseket.

34 A Tetra szerint az Elsőfokú Bíróság tiszteletben tartotta a Bizottság mérlegelési lehetőségét, és nem lépte túl a bírósági felülvizsgálati jogkörének kereteit, amikor elutasította a vitatott határozat indokolását, hanem pusztán megállapította, hogy a Bizottság nem bizonyította az erőfölény kiterjesztésének tényét.

35 A Tetra előadja, hogy a Bizottság tévesen értelmezte a megtámadott ítélet 153. pontját, amennyiben azt a következtetést vonta le belőle, hogy az aszimmetrikus bizonyítási mértéket, valamint az összefonódások de facto jogszerűségének vélelmét írja elő. Az Elsőfokú Bíróság az összefonódások hatásaival kapcsolatos bizonyítási teherre vonatkozó szabályokat határozta meg.

36 A Bizottság által említett azon példát illetően, amely az Elsőfokú Bíróságnak a PET-csomagolások érzékeny termékek tekintetében történő használatának növekedésére vonatkozó vizsgálatával kapcsolatos, a Tetra a fellebbezés és a megtámadott ítélet összehasonlító vizsgálatával kíván rámutatni, hogy a Bizottság tévesen vagy elferdítve értelmezi ezt az ítéletet, és bizonyos szakaszait az összefüggésből kiemelve idézi.

A Bíróság álláspontja az első jogalappal kapcsolatban

37 Első jogalapjában a Bizottság vitatja a megtámadott ítéletet, amennyiben az Elsőfokú Bíróság a bizonyítás olyan mértékét, valamint az érvelésének alátámasztására benyújtott bizonyítékok olyan minőségét követelte meg tőle, amikor valamely összefonódás közös piaccal való összeegyeztethetetlenségét megállapító határozatot hoz, amely összeegyeztethetetlen a gazdasági kérdések értékelése tekintetében meglévő széles körű mérlegelési jogkörével. Továbbá kifogásolja, hogy az Elsőfokú Bíróság megsértette az EK 230. cikkét, amennyiben túllépte a felülvizsgálati jogkört, amelyet az ítélkezési gyakorlat biztosít számára, és ennek következtében helytelenül alkalmazta a rendelet 2. cikkének (2) és (3) bekezdését azzal, hogy bizonyos összefonódások jogszerűségét vélelmezte.

38 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a megtámadott ítélet 119. pontjában az Elsőfokú Bíróság helyesen határozta meg az összefonódás tárgyában hozott bizottsági határozat bírósági felülvizsgálatának a fent hivatkozott Kali & Salz ügyben hozott ítéletben meghatározott kritériumait. Ez utóbbi ítélet 223. és 224. pontjában a

Bíróság megállapította, hogy a rendelet alapvető szabályai — és különösen annak 2. cikke — bizonyos mérlegelési jogkört biztosítanak a Bizottságnak, mindenekelőtt gazdasági jellegű értékelések vonatkozásában, és következésképpen az ilyen jogkör gyakorlásának ellenőrzésekor, amely jogkör az összefonódásokra vonatkozó szabályok meghatározásakor nélkülözhetetlen, a közösségi bíróságnak figyelembe kell vennie a mérlegelési lehetőséget, amely az összefonódásokra vonatkozó szabályozás részét képező gazdasági jellegű szabályok alapjául szolgál.

39 Jóllehet a Bíróság elismeri a Bizottság mérlegelési lehetőségét a gazdasági jellegű értékelések vonatkozásában, nem jelenti azt, hogy a közösségi bíróság nem vizsgálhatja felül a Bizottság gazdasági jellegű tényekre vonatkozó értékelését. A közösségi bíróságnak többek között nem csupán a hivatkozott bizonyítékok tárgyi valószerűségét, megbízhatóságát és következetességét kell vizsgálnia, hanem azt is ellenőriznie kell, hogy a bizonyítékok tartalmazzák-e az adott összetett helyzet értékeléséhez figyelembe veendő összes adatot, valamint hogy e bizonyítékok alátámasztják-e a belőlük levont következtetéseket. Valamely konglomerátum hatással járó tervezett összefonódás vizsgálata által szükségessé tett, jövőre vonatkozó elemzés esetében az ilyen felülvizsgálat különösen szükséges.

40 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság helyesen állapította meg a megtámadott ítélet 155. pontjában, a fent hivatkozott Kali & Salz ügyben hozott ítéletre hivatkozva, hogy Bizottságnak a konglomerátum hatással járó összefonódásra vonatkozó értékelését az ítélkezési gyakorlat által meghatározottakhoz hasonló követelmények szabják meg a közös erőfölényes helyzet létrehozásának tekintetében, és az e hatásnak az érintett piac versenyfeltételei tekintetében történő értékelése céljából jelentős körülmények különösen figyelmes vizsgálatát feltételezi.

41 Bár az Elsőfokú Bíróság a 155. pontban megállapította, hogy egy, a bejelentetthez hasonló összefonódás versenyellenes konglomerátum hatásainak bizonyításához az említett hatásokat állítólag előidéző körülmények pontos, meggyőző bizonyítékokkal („convincing evidence") alátámasztott vizsgálata szükséges, semmiképpen sem

állapított meg új feltételt a meghatározott bizonyítási mértékre vonatkozóan, hanem csak emlékeztetett a bizonyíték alapvető szerepére, amely nem más, mint hogy meggyőzzön valamely elmélet vagy — mint a jelen esetben — összefonódás tárgyában hozott határozat megalapozottságáról.

42 Az olyan jövőre vonatkozó elemzést, mint amilyen az összefonódások ellenőrzése esetében szükséges, nagy figyelemmel kell végezni, mivel nem a múlt eseményeinek vizsgálatáról van szó, amelyek kapcsán gyakran számos bizonyíték áll rendelkezésre, amelyek lehetővé teszik az okok megértését, sem pedig a jelen eseményeiről, hanem olyan események előrejelzéséről, amelyek a jövőben több-kevesebb valószínűséggel bekövetkeznek, amennyiben nem születik sem a tervezett összefonódást tiltó, sem annak feltételeit meghatározó határozat.

43 Ennélfogva a jövőre vonatkozó elemzés annak vizsgálatából áll, hogy az összefonódás mennyiben módosíthatja az adott piacon a versenyhelyzetet meghatározó tényezőket, célja pedig annak megállapítása, hogy a hatékony verseny jelentősen korlátozódna-e ezen összefonódás következtében. Az ilyen elemzéshez különböző ok-okozati összefüggések mérlegelése szükséges, annak eldöntése végett, hogy melyek bekövetkezte a legvalószínűbb.

44 A konglomerátum jellegű összefonódás elemzése jövőre vonatkozó elemzés, amelyben egyrészt egy hosszabb jövőbeli időszak elteltének figyelembevétele, másrészt a hatékony verseny jelentős korlátozásához szükséges erőfölény kiterjesztése, arra utalnak, hogy az ok-okozati összefüggések nehezen érzékelhetőek, kétségesek és nehezen megállapíthatóak. Így a Bizottság által az összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító határozat szükségességének alátámasztására előadott bizonyítékok minősége különösen fontos, hiszen e bizonyítékoknak kell alátámasztaniuk a Bizottság következtetését, amely szerint az ilyen határozat hiányában az általa előre jelzett gazdasági fejlődés következne be.

45 A fentiekből következik, hogy az Elsőfokú Bíróság nem követett el semmilyen jogban való tévedést azzal, hogy emlékeztetett az általa gyakorolt bírósági felülvizsgálat feltételeire, vagy azzal, hogy meghatározta a Bizottság által — a rendelet 2. cikke (3) bekezdésében előírt feltételek fennállásának alátámasztására — benyújtandó bizonyítékok minőségét.

46 Az Elsőfokú Bíróság jelen ügyben gyakorolt konkrét bírósági felülvizsgálatát illetően a Bizottság által — a PET-csomagolások érzékeny termékek vonatkozásában történő növekedését illetően — hivatkozott példából nem következik, hogy az Elsőfokú Bíróság túllépte volna a közigazgatási határozat közösségi bíró általi felülvizsgálatának kereteit. A Bizottság állításával ellentétben a megtámadott ítélet 211. pontja — az Elsőfokú Bíróság megállapítása formájában — csupán tömörebb újrafogalmazása a Bizottság tárgyalás során tett azon beismerésének, amelyet az említett ítélet 210. pontja foglal össze, és amely a vitatott határozatban kifejtett, a PET-csomagolásnak az UHT tej vonatkozásában történő használata növekedésével kapcsolatos előrejelzésének túlzó jellegére vonatkozik. Az említett ítélet 212. pontjában az Elsőfokú Bíróság megindokolta, hogy miért találta úgy, hogy a Bizottság által szolgáltatott bizonyítékok nem megalapozottak, megállapítva, hogy a Bizottság által hivatkozott három független jelentés közül egyedül a PCI-jelentés tartalmaz a PET-nek a tej csomagolásában való alkalmazásával kapcsolatos adatot. E pontban továbbá rámutatott, hogy a Bizottság által benyújtott bizonyítékok nem meggyőzőek, kiemelve, hogy a PCI-jelentésben előre jelzett növekedés nem jelentős, valamint, hogy a Bizottság előrejelzése nem egyezik a többi jelentés HDPE alkalmazására vonatkozó, kétségbe nem vont adataival. A megtámadott ítélet 213. pontjában az Elsőfokú Bíróság csupán azt állapította meg, hogy a Bizottság elemzése hiányos, és így lehetetlenné teszi előrejelzéseinek megerősítését az ezen előrejelzések és a többi jelentés előrejelzései közötti különbségek miatt.

47 A további hivatkozott példák között a Bizottság vitatja az Elsőfokú Bíróságnak a megtámadott ítélet 289. pontjában tett megállapítását, amely szerint „a friss tej nem olyan termék, amelynek esetében különös jelentőséggel bírnának a PET által nyújtott kereskedelmi előnyök", valamint az Elsőfokú Bíróságnak a megtámadott ítélet 288. és 328. pontjában kifejtett, a PET és a karton árának összehasonlítására vonatkozó következtetéseit. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy ezek ténymegállapítások,

amelyek nem tartoznak a Bíróság felülvizsgálata alá a fellebbezési eljárás keretein belül. Így szükségtelen, hogy a Bíróság véleményt nyilvánítson az Elsőfokú Bíróság következtetéseinek megalapozottságáról, elégséges annak megállapítása, hogy ez utóbbi a vitatott határozat különböző elemeire alapozhatta megállapításait.

48 E példákból következik, hogy az Elsőfokú Bíróság az ezen ítélet 39. pontjában meghatározott módon végezte el a felülvizsgálatot. Kifejtette és indokolta az okokat, amelyek alapján a Bizottság következtetéseit pontatlannak találta, amennyiben azok elégtelen, hiányos, jelentéktelen és összefüggéstelen bizonyítékokon alapulnak.

49 Eszerint eljárva az Elsőfokú Bíróság figyelembe vette a közösségi bíró által gyakorolt bírósági felülvizsgálat feltételeit, és következésképpen eleget tett az EK 230. cikkének.

50 Következésképpen a fenti elemzésekből nem következik, hogy az Elsőfokú Bíróság megsértette a rendelet 2. cikkének (2) és (3) cikkét.

51 E megfontolások összességéből az következik, hogy az első jogalap nem megalapozott.

A második jogalapról

52 Második jogalapjában a Bizottság azt kifogásolja, hogy az Elsőfokú Bíróság megsértette a rendelet 2. és 8. cikkét, amikor arra kötelezte a Bizottságot, hogy

figyelembe vegye egyrészt bizonyos magatartások jogellenes jellegének hatását az új egység azon ösztönzéseire, amelyek az erőfölény kiterjesztésének irányában hatnak, másrészt hogy lehetséges jogorvoslatként értékelje a visszaélésszerű magatartások elkerülésére vonatkozó kötelezettségvállalásokat.

53 A megtámadott ítélet vitatott részei abban a részben találhatóak, amely az előreláthatő konglomerátumhatás hiányára alapuló érvet vizsgálja, amely részben az Elsőfokú Bíróság különösen az erőfölény kiterjesztésének valószínűségét vizsgálja. A Bizottság érvelése szerint az új egységnek lehetősége lett volna kihasználni az aszeptikus kartonpiacon meglévő erőfölényét, és erre ösztönözte volna az is, hogy a PET-berendezések — különösen az érzékeny termékekhez használt kis- és nagyteljesítményű SBM-berendezések — piacán meglévő vezető helyzetét kiterjesztve erőfölényre tehessen szert.

54 Az erőfölény kiterjesztésének formáit a vitatott határozat 364. pontja (ezt a megtámadott ítélet 49. pontja megismétli) a következőképpen írja le:

„(E helyzetet) többféleképpen kihasználva, a Tetra/Sidelnek [...] lehetősége lenne összekapcsolni a kartonos csomagolóberendezések és a kartonba csomagolható élelmiszerek értékesítését a PET-es csomagolóberendezések értékesítésével, és esetleg az előformákéval is (különösen a védőkezelt előformákéval). A Tetra/Sidelnek módjában állna nyomást gyakorolni vagy ösztönző intézkedésekhez folyamodni (mint a felfaló árképzés, az árháború vagy a hűségen alapuló engedmények) avégett, hogy a kartonok piacán szerzett ügyfelei tőle vegyenek PET-berendezéseket, és esetleg előformákat, és ne versenytársaitól vagy feldolgozóitól."

55 Válaszképpen a Bizottság bírálataira, a Tetra különféle kötelezettségek vállalását ajánlotta. A Bizottság azonban úgy találta, hogy e kötelezettségvállalások nem tekinthetőek elegendőnek arra, hogy az általa meghatározott, a versenyt érintő

problémákat hatékonyan kiküszöböljék. A piaci magatartásra vonatkozó kötelezettségvállalások tekintetében a vitatott határozat indokolása, annak 429–432. pontjában, „A Sidel és a Tetra szétválasztása, valamint a 82. cikk szerinti kötelezettségvállalások" cím alatt, a következő:

„429 A piaci magatartást illető kötelezettségvállalást, nevezetesen a Sidel és a Tetra Pak szétválasztását, valamint a 82. cikk szerinti, már meglévő kötelezettségvállalások megerősítését az érintett fél arra való tekintettel vállalta, hogy kiküszöbölje az új egység azon képességét, hogy a kartoncsomagolások piacán meglévő erőfölényét kiterjesztve a PET-es csomagolóberendezések gyártásának területén is domináns pozíciót szerezzen. Azonban e kötelezettségvállalás, valamint a korábbi, 82. cikk szerinti kötelezettségvállalások pusztán magatartási jellegűek. Természetüknél fogva nem képesek a hatékony verseny körülményeinek tartós helyreállítására, mivel nem hatnak közvetlenül a piac szerkezetének tartós módosulását eredményező problémára, amelyet a bejelentett ügylet idézett elő.

430 A Sidel és a Tetra Pak »szétválasztása« — mint ahogy a kötelezettségvállalás is kifejezetten elismeri, — nem változtat a tényen, hogy a Sidel igazgatótanácsa az egyesülés után »közvetlenül a Tetra Laval csoport igazgatótanácsának tartozik majd felelősséggel«. Így nem várható, hogy e szétválasztás meggátolja a Sidelt abban, hogy a Tetra Laval csoport kereskedelmi stratégiáját átvegye. Ezenfelül megváltozhat a Sidel jogi formája, vagyis visszahívhatják a tőzsdéről, és a Tetra Lavalhoz hasonlóan zártkörű társasággá alakulhat, ezzel jóformán lehetetlenné téve a védelmi intézkedések bármiféle ellenőrzését.

431 A „csomagban értékesítés" elkerülésére vonatkozó kötelezettségvállalás, valamint a korábbi, 82. cikk szerinti kötelezettségvállalások megerősítése csupán ígéreteket tartalmaznak arra vonatkozóan, hogy az adott fél nem viselkedik bizonyos, a közösségi joggal össze nem egyeztethető módon. Az ilyen, magatartásra vonatkozó ígéretek ellentétesek a Bizottság jogorvosla-

tokra vonatkozó politikájával és magával az összefonódásokról szóló rendelet céljával [...], emellett ezek hatékony ellenőrzése rendkívül nehéz, ha nem egyenesen lehetetlen.

432 Összességében amellett, hogy végrehajtásuk és ellenőrzésük bonyolult, e kötelezettségvállalások nem tekinthetőek alkalmasnak az azonosított, versenyt érintő problémák hatékony kiküszöbölésére."

56 A Bizottság érvelésében kifogásolja a megtámadott ítélet 156–162. pontját, amely az általa szintén kifogásolt és az első jogalappal kapcsolatban a Bíróság által megvizsgált 148–155. pont után következik. Az említett bekezdésekben az Elsőfokú Bíróság az alábbiakat állapította meg:

„156 Jelen esetben, ahogy az a [vitatott] határozatban is olvasható, az aszeptikus kartonok piacáról kiinduló erőfölény kiterjesztése az alábbiakban nyilvánulna meg — az új egység azon lehetőségén túl, hogy olyan tevékenységekhez folyamodjon, mint például a kartonos csomagolóberendezések és a kartonba csomagolható élelmiszerek értékesítésének és a PET-es csomagolóberendezések eladásának összekapcsolása, beleértve a kényszereladást is (345. és 365. pont) — így először is, az új egység valószínű felfaló árképzésében (»predatory pricing«, 364. pont, idézet a fenti 49. pontban), másodszor árháborúban, harmadszor pedig hűségen alapuló engedményekben. Az ilyen fogások lehetővé tennék az új egység számára, hogy a lehetőségekhez mérten biztosítsa, hogy a kartonok piacán szerzett ügyfelei a Sideltől szerezzék be a számukra esetleg szükséges PET-berendezéseket. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a [vitatott] határozat megállapítja, hogy a Tetra erőfölénnyel bír az aszeptikus kartonok piacán, vagyis az aszeptikus kartonos csomagolórendszerek, valamint az aszeptikus kartonok piacán (231. pont, lásd a fenti 40. pontban), amely megállapítást a felperes nem vitatja.

157 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint amennyiben valamely vállalkozás erőfölénnyel bír, ennek következményeképpen adott esetben köteles úgy alakítani piaci magatartását, hogy ne veszélyeztesse a hatékony versenyt a piacon, függetlenül attól, hogy a Bizottság hozott-e határozatot e célból (a Bíróság 322/81. sz., Michelin kontra Bizottság ügyben 1983. november 9-én hozott ítéletének [EBHT 1983., 3461. o.] 57. pontja; az Elsőfokú Bíróság T-51/89. sz., Tetra Pak kontra Bizottság ügyben 1990. július 10-én hozott ítéletének [EBHT 1990., II-309. o.] 23. pontja; valamint a T-125/97. és T-127/97. sz., Coca-Cola kontra Bizottság egyesített ügyekben 2000. március 22-én hozott ítéletének [EBHT 2000., I-1733. o.] 80. pontja).

158 Meg kell állapítani továbbá, hogy az Elsőfokú Bíróság által a tárgyaláson feltett kérdésekre válaszolva a Bizottság nem vitatta, hogy amennyiben a Tetra a fent leírt módon kiterjesztené az erőfölényét, az az aszeptikus karton piacán meglévő erőfölényével való visszaélésnek minősülne. A Bizottság ellenkérelmében megfogalmazott aggályok szerint ez történhetne akkor is, ha az új egység megtagadná a Sidel SBM-berendezéseinek beüzemelésében, illetve a szükséges átalakításokban való részvételt, a szervízszolgáltatás, valamint a garanciális szolgáltatások nyújtását a feldolgozók által eladott berendezések esetében. Ugyanakkor a Bizottság szerint az a tény, miszerint bizonyos magatartás önmagában az EK 82. cikk megsértését jelentheti, nem zárja ki, hogy e magatartást a Bizottság figyelembe vegye értékelésében, amely az erőfölény összefonódás révén történő kiterjesztésének valamennyi lehetséges módját vizsgálja.

159 E tekintetben meg kell állapítani, hogy bár a rendelet a jelentős versenyellenes hatással járó erőfölényt létrehozó vagy megerősítő összefonódások megtiltásáról rendelkezik, e feltételek nem teszik szükségessé annak bizonyítását, hogy az új egység az összefonódás következtében vissza fog élni helyzetével, azaz jogellenes magatartást fog tanúsítani. Következésképpen, bár nem tételezhető fel, hogy valamely konglomerátum jellegű összefonódás részt vevő felei nem tesznek eleget a közösségi jog előírásainak, e lehetőséget a Bizottság nem zárhatja ki az összefonódások ellenőrzésekor. Így amikor a Bizottság — ilyen összefonódás hatásainak elemzésekor — olyan előrelátható magatartásokra támaszkodik, amelyek önmagukban a

meglévő erőfölénnyel való visszaélésnek minősülhetnek, meg kell vizsgálnia, hogy e magatartások tilalma ellenére is valószínű-e, hogy az összefonódás során létrejövő egység ilyen magatartást tanúsít majd, vagy épp ellenkezőleg, az adott magatartás jogellenes jellege és/vagy a lelepleződés veszélye miatt, csökkentik az effajta stratégia valószínűségét. Míg ilyen értékelés keretében helyénvaló figyelembe venni a versenyellenes magatartások irányába ható ösztönző erőket, amelyek jelen esetben a Tetra számára a PET-berendezések piacain várható kereskedelmi előnyökből erednek (359. pont), a Bizottságnak azt is vizsgálnia kell, hogy az említett ösztönző erők milyen mértékben csökkennének, illetve szűnnének meg a kérdéses magatartás jogellenességének, esetleges lelepleződésének, illetve annak okán, hogy ezt a magatartást az illetékes hatóságok akár közösségi, akár nemzeti szinten üldözhetik, illetve ebből eredően pénzbírságot szabhatnak ki.

160 Mivel a Bizottság nem végzett ilyen értékelést a [vitatott] határozatban, következésképpen amennyiben értékelése annak lehetőségén, sőt valószínűségén alapult, hogy a Tetra ilyen magatartást fog tanúsítani az aszeptikus kartonok piacain, a Bizottság következtetéseit e tekintetben el kell utasítani.

161 Továbbá az a körülmény, hogy a felperes a saját jövőbeni magatartására vonatkozó kötelezettségvállalásokat javasolt, olyan elem, amelyet a Bizottságnak feltétlenül figyelembe kellett volna vennie, amikor annak valószínűségét értékelte, hogy az új egység olyan magatartást fog-e tanúsítani, amely erőfölény kialakulásához vezet a PET-berendezések szóban forgó piacain. A [vitatott] határozatból nem következik, hogy a Bizottság figyelembe vette az említett kötelezettségvállalások hatásait az erőfölény előre látható kiterjesztése által a jövőben kialakuló ilyen helyzetre vonatkozó elemzésében.

162 Az előbbiekből következően meg kell vizsgálni, hogy a Bizottság kellőképpen meggyőző bizonyítékokra alapozta-e a jövőre vonatkozó elemzését az aszeptikus karton piacán fennálló erőfölény kiterjesztésének valószínűsége, valamint ennek az új egység által végrehajtott erőfölény kiterjesztésnek a következményei tekintetében. E vizsgálat során jelen esetben csak azokat a magatartásokat kell figyelembe venni, amelyek — legalább valószínűsíthetően — nem lennének jogellenesek. Továbbá, mivel az előre jelzett erőfölény csak bizonyos idő elteltével mutatkozna, a Bizottság szerint 2005-ig, ez utóbbi jövőre vonatkozó elemzésének a mérlegelési lehetőség sérelme nélkül, teljesen valószerűnek kell lennie."

57 Alaposan megvizsgálva az erőfölény kiterjesztésének különböző módjait, az Elsőfokú Bíróság az alábbiakat állapította meg:

„217 Az erőfölény kiterjesztésének a [vitatott] határozat 364. pontjában hivatkozott módjai (idézet a fenti 49. pontban), a Tetrának az aszeptikus karton piacain meglévő erőfölényén alapulnak. Tekintetbe véve a Tetra azon kötelezettségvállalását, amelynek értelmében felhagy az előformák területén folytatott tevékenységeivel, az erőfölény kiterjesztése kétféle intézkedés útján valósulhatna meg: egyrészt az árukapcsolásos értékesítés, illetve az olyan eladások irányába ható nyomásgyakorlás útján, amelyek összekapcsolják a kartoncsomagoláshoz kapcsolódó berendezések és élelmiszerek, illetve a PET-es csomagolóberendezések értékesítését. E nyomás irányulhat a Tetra azon ügyfeleire, amelyeknek továbbra is kartoncsomagolásra van szükségük egyes termékeik csomagolásához, illetve különösképpen azon ügyfelekre, amelyek hosszú távú szerződést kötöttek a Tetrával kartoncsomagolással kapcsolatos szükségleteik kielégítésére (365. pont, idézet a fenti 50. pontban). Másrészt olyan ösztönző intézkedéseket vezethetnek be, mint a felfaló árképzés, az árháború vagy a hűségen alapuló engedmények.

218 Mindazonáltal az olyan erőfölénnyel bíró vállalkozás esetében, amilyen a Tetra az aszeptikus kartonok piacán, a nyomásgyakorlás, az árukapcsolásos értékesítés, illetve az olyan — objektív módon nem igazolható — ösztönző eszközök alkalmazása, mint a felfaló árképzés vagy a hűségen alapuló engedmények, általában e helyzettel való visszaélésnek minősül. Ahogyan az Elsőfokú Bíróság már korábban megállapította, az ilyen stratégiák esetleges alkalmazását a Bizottság nem vélelmezheti — szemben azzal, ahogy a

[vitatott] határozatban tette – az olyan összefonódást megtiltó határozat igazolása végett, amely összefonódást a rendeletnek megfelelően bejelentettek (lásd a fenti 154-162. pontot). Ebből következik, hogy az erőfölény kiterjesztésének az Elsőfokú Bíróság által figyelembe vehető módszerei azokra korlátozódnak, amelyek — legalábbis valószínűleg — nem jelentenek erőfölénnyel való visszaélést az aszeptikus kartonok piacán.

219 Ennélfogva tehát csupán azokat a stratégiákat kell vizsgálni, amelyek egyrészt a kapcsolt vagy csomagban történő értékesítéshez kapcsolódnak, de önmagukban nem kényszereladások, másrészt objektív módon igazolható, hűségen alapuló engedményekhez kapcsolódnak a karton piacán, illetve amelyek az olyan — kartonos, illetve PET-es csomagolóberendezésekre vonatkozó — kedvezményes áru ajánlatokhoz kapcsolódnak, amelyek az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében nem minősülnek felfaló árképzésnek (a Bíróság C-62/86. sz., AKZO kontra Bizottság ügyben 1991. július 3-án hozott ítélete [EBHT 1991., I-3359. o.], különös tekintettel annak 102., 115., 156. és 157. pontjára; a fent hivatkozott, C-333/94. P. sz., Tetra Pak kontra Bizottság ügyben 1996. november 14-én hozott ítélet [EBHT 1996., I-5951. o.] 41–44. pontja, amely ítélet a fent hivatkozott, T-83/91. sz., Tetra Pak kontra Bizottság ügyben 1994. október 6-án hozott ítéletet [EBHT 1994., II-755. o.] erősítette meg; valamint Fennelly főtanácsnoknak a Bíróság C-395/96. P. és C-396/96. P. sz., Compagnie maritime belge transports és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2000. március 16-án hozott ítéletéhez [EBHT 2000., I-1365. és I-1371. o.] kapcsolódó indítványa, különös tekintettel annak 123–130. pontjára). E körülmények között meg kell vizsgálni, hogy a Bizottság figyelembe vette-e a Sidel és a Tetra Pak társaságok különválasztására vonatkozó kötelezettségvállalást, amely elvileg egy 10 éves időszakra vonatkozik, és amelynek megfelelően az érintett időszakban »a Tetra Pak kartontermékeinek és a Sidel SBM-berendezéseinek közös értékesítésére vonatkozó ajánlatra nem kerül sor«.

220 Továbbá, ahogyan a [vitatott] határozatból kitűnik, a Tetra kérte a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a 92/163. sz. [...] határozat 3. cikkének (3) bekezdése értelmében meglévő kötelezettségeit, amely határozat a következőképpen rendelkezik:

»A Tetra Pak nem alkalmaz sem felfaló árképzést, sem árdiszkriminációt, és termékeire semmilyen formában nem biztosít ügyfeleinek olyan kedvezményt, illetve olyan a szokásosnál kedvezőbb fizetési feltételeket, amelyeket nem igazol objektív

ellentételezés. Így a karton árából csak a megrendelt mennyiség függvényében adható engedmény, és a különböző kartonfajtákat érintő megrendelések nem adhatóak össze kedvezmény megszerzésének céljából.«

221 A fentiekből következik, hogy a Tetra egyértelműen jelezte abbéli szándékát, hogy teljes mértékben megfeleljen azon külön kötelezettségeknek, amelyeket az aszeptikus kartonok piacán meglévő erőfölényének következtében az EK 82. cikk rótt rá. Ismételten elfogadta az összes rá vonatkozó kötelezettséget azt követően, hogy a 92/163. sz. határozat megállapította az EK 82. cikk megsértését az érintett piacok tekintetében. Továbbá a jelen ügyben vállalta, hogy nem tesz kapcsolt ajánlatot saját kartontermékeire és a Sidel SBM-berendezéseire.

222 Következésképpen az új egység által csak az összekapcsolt vagy csomagban történő értékesítés azon formái alkalmazhatóak ténylegesen, amelyek a Tetra részéről a kartonpiaci ügyfelei számára tett ajánlatok, amelyek nem lehetnek kötelezőek, illetve kikényszerítettek; és amelyek egyrészt kizárólag kartonos csomagolóberendezésekre és/vagy kartontermékekre, másrészt — az SBM-berendezések kivételével — kizárólag PET-es csomagolóberendezésekre vonatkozhatnak. E tekintetben továbbá meg kell jegyezni, hogy annak ellenére, hogy a Bizottság mind a [vitatott] határozatban (177. és 369. pont), mind írásbeli észrevételeiben, mind pedig szóbeli előterjesztéseiben hangsúlyozta annak jelentőségét, hogy szinte minden berendezés az új egység rendelkezésére áll egy integrált PET-es gyártósor felállításához, a Tetra kötelezettségvállalásaiból világosan kitűnik, hogy lehetetlen, hogy az új egység olyan kapcsolt ajánlatot tegyen valamely ügyfelének, amely egyaránt tartalmaz kartonos csomagolóberendezéseket és integrált PET-es gyártósort, amennyiben az utóbbinak a Sidel egy SBM-berendezése is eleme.

223 Továbbá, annak ellenére, hogy a [vitatott] határozatnak a Sidel által korábban állítólagosan alkalmazott árdiszkriminációra vonatkozó következtetései — tekintettel a feleknek az alapul szolgáló gazdasági elemzésre vonatkozó írásbeli észrevételeire, valamint a Bizottság szóbeli előterjeszté-

seire — nem nyilvánvaló értékelési hibákon alapulnak; nem tekinthető kellően megalapozott bizonyítéknak arra nézve, hogy az új egység a jövőben is hasonló magatartást fog tanúsítani. Ellentétben az összefonódás előtti Sidellel, az új egységet nem csupán a kötelezettségvállalások kötik, hanem számos, a Tetra magatartását korlátozó kötelezettség is.

224 Arra a következtetésre kell tehát jutni, hogy az új egység előtt az erőfölény kiterjesztésére nyitva álló lehetőségek meglehetősen korlátozottak. Az ilyen magatartás esetleges tanúsítása előrelátható következményeinek vizsgálatakor figyelembe kell venni ezt a tényt is."

A felek érvei

58 A Bizottság elsősorban arra hivatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság által alkalmazott megközelítés a konglomerátum hatást és a Tetra jogellenes eljárását illetően ellentétes a rendelet 2. cikkével és általában az összefonódások ellenőrzésével.

59 Először is úgy érvel, hogy e megközelítés ellentétes az említett 2. cikk ésszerű értelmezésével. Amennyiben az EK 82. cikk elegendő lenne a visszaélések megakadályozására, nem lett volna szükség rendelkezni az összefonódások előzetes ellenőrzéséről. A Bizottság különösképpen a megtámadott ítélet 218. pontjában foglaltakat kifogásolja, amelyben az Elsőfokú Bíróság úgy találta, hogy „az ilyen [visszaélésszerű] stratégiák esetleges alkalmazását a Bizottság [...] nem vélelmezheti", és úgy érvel, hogy — épp ellenkezőleg — annak vélelme, hogy valamely erőfölénnyel bíró vállalkozás számára ésszerűnek tűnjön a versenytársak kiszorítása és/vagy az ügyfelek kizsákmányolása, így egyes esetekben az EK 82. cikk megsértése, a rendelet szerves részét képezi.

60 A Bizottság úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság megközelítése téves, amennyiben az összefonódások különböző fajtái közötti indokolatlan különbségtételen alapul, amely ellentétes a rendelet 2. cikkével. E tekintetben kifogásolja a megtámadott ítélet 154. pontját, amelyben az Elsőfokú Bíróság úgy találta, hogy nem maga az összefonódás eredményeként kialakuló szerkezet hozza létre vagy erősíti meg az erőfölényt az említett 2. cikk (3) bekezdésének értelmében, hanem az új egység jövőbeni magatartása. A Bizottság úgy érvel, hogy e megállapítás nem egyeztethető össze a fent hivatkozott Gencor kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 94. pontjában foglaltakkal, amelyben az Elsőfokú Bíróság úgy találta, hogy valamely összefonódás azonnali hatással bír, amennyiben „közvetlenül és azonnal olyan feltételeket teremt, amelyek mellett az ilyen visszaélések nem csupán lehetségessé, hanem gazdaságilag ésszerűvé válnak, tekintettel arra, hogy az összefonódás következtében a hatékony verseny jelentősen korlátozódna az érintett piacok szerkezetében bekövetkező tartós átalakulás következtében." Rámutat, hogy indokolatlan olyan megkülönböztetést tenni — mint ahogy azt az Elsőfokú Bíróság tette a megtámadott ítéletben — az alapján, hogy az erőfölény a második piacon azonnal vagy középtávon jön-e létre. Ellenkező esetben fennállna a veszély, hogy a vertikális, illetve a konglomerátum hatással járó összefonódások kikerülhetnének a rendelet hatálya alól, mivel az összefonódások ezen típusai biztosítják az új egység számára annak lehetőségét, hogy éljen, illetve visszaéljen erőfölényével a piacon, illetve a különféle ösztönzéseket annak érdekében, hogy kiszorítsa versenytársait a második piacról. A Bizottság úgy véli, hogy jelen esetben meg kellett volna állapítani, hogy az összefonódás a verseny szerkezetének és feltételeinek azonnali megváltozásával járna.

61 A Bizottság végül úgy érvel, hogy számos áthidalhatatlan jogi és gyakorlati akadályba ütközik annak vizsgálata, hogy bizonyos visszaélésszerű kereskedelmi gyakorlatok esetében elriasztó hatású-e azok jogellenes jellege. A Bizottságnak nem az adott vállalkozás szerkezeti jellemzőit kellene megvizsgálnia, hanem inkább a szabályok tiszteletben tartására való hajlamát. Az ilyen vizsgálat megsértené az egyenlőség elvét, valamint az ártatlanság vélelmét. Ráadásul lehetetlen lenne a vizsgálatot elvégezni, mivel nehéz lenne számszerűsíteni a kockázatot, amely annak függvényében változna, hogy mennyire szigorúak a versenyszabályok az egyes tagállamokban. Tekintettel a bizonyításnak az Elsőfokú Bíróság által előírt szintjére, a Bizottság úgy véli, hogy lehetetlen lenne számára a vertikális, valamint a konglomerátum hatással járó összefonódások rendeletnek megfelelő ellenőrzése.

62 A Bizottság másodsorban azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság megsértette a rendelet 2. cikkét és 8. cikkének (2) bekezdését, amikor megállapította, hogy a Bizottságnak figyelembe kellett volna vennie a Tetra piaci magatartással kapcsolatos kötelezettségvállalásait. Szembeállítja az Elsőfokú Bíróságnak a megtámadott ítélet 161. pontjában kifejtett álláspontját a fent hivatkozott Gencor kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 316. és 317. pontjában megfogalmazott álláspontjával, amelyben az Elsőfokú Bíróság kizárta a magatartási jellegű kötelezettségvállalások figyelembevételét, amennyiben az összefonódás valószínűsíthetően erőfölényt hoz létre vagy erősít meg. A Bizottság azzal érvel, hogy — még ha a nem strukturális kötelezettségvállalások bizonyos esetekben elfogadhatóak lehetnek, — az olyan kötelezettségvállalások, amelyek egy bizonyos magatartásmódra vonatkozó puszta ígéretre korlátozódnak, így például egy bejelentett összefonódás által létrehozott vagy megerősített erőfölénnyel való vissza nem élés vállalása, nem képesek önmagukban arra, hogy az összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetővé tegyék.

63 A Bizottság úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság nem megfelelően értelmezte a vitatott határozatot, amikor a megtámadott ítélet 161. pontjában úgy találta, hogy az említett határozatból nem következik, hogy a Bizottság figyelembe vette volna elemzésében a Tetra kötelezettségvállalásainak jelentőségét. A Bizottság hangsúlyozza, hogy vizsgálta e társaság kötelezettségvállalásait, de nem fogadta el azokat (a vitatott határozat 423–451. pontja). Az Elsőfokú Bíróság nem tudja kellőképpen bizonyítani, hogy az említett határozat nyilvánvaló értékelési hibát tartalmaz, amennyiben arra a következtetésre jut, hogy az összefonódást meg kell tiltani anélkül, hogy figyelembe venné a Bizottság arra vonatkozó érveit, hogy a kötelezettségvállalások életképtelenek, és semmiképpen sem elegendőek a bejelentett összefonódás által keltett versennyel kapcsolatos aggályok feloldására.

64 A Tetra ezzel szemben először is fenntartja, hogy az Elsőfokú Bíróság nem követett el jogban való tévedést, amikor megkövetelte a Bizottságtól az erőfölénnyel visszaélő piaci magatartás jogellenes jellegének a figyelembevételét. Az Elsőfokú Bírság által a megtámadott ítélet 159. pontjában alkalmazott vizsgálat a vállalkozások ésszerű és előrelátható magatartására vonatkozik. Az ilyen magatartás vizsgálatakor egyaránt figyelembe kell venni a jogellenes magatartás alkalmazásának irányába ható ösztönzéseket és azokat a körülményeket, amelyek gyengítik vagy egyenesen kioltják ezen ösztönzéseket.

65 A Tetra kiemeli, hogy a fent hivatkozott Gencor kontra Bizottság ítéletnek alapul szolgáló üggyel vont párhuzamok irrelevánsak. Szerinte ez utóbbi ügyben a közös erőfölény a horizontális egyesülés nyomán azonnal létrejött, azonban nem ez a helyzet áll fenn a jelen esetben, ahol az erőfölény csak bizonyos idő elteltével jöhet létre, és előfeltétele a visszaélésszerű magatartás.

66 A Tetra szerint a rendelet Bizottság általi értelmezése téves feltevésen alapul, amely szerint annak célja a visszaélések megakadályozása. Mindazonáltal a 2. cikk (2) bekezdéséből következik, hogy a rendelet célja az olyan erőfölény létrehozásának megtiltása, amely önmagában, bármiféle visszaélés hiányában is jelentősen korlátozná a versenyt.

67 A Tetra nem érti, miért ütközne számos áthidalhatatlan jogi és gyakorlati akadályba bizonyos jogellenes magatartásformák hatásainak vizsgálata, illetve hogy az ilyen vizsgálat miért okozna nagyobb nehézséget, mint a visszaélések irányába ható ösztönzések elemzése. Megjegyzi, hogy a Bizottság tökéletesen alkalmasnak érzi magát arra, hogy számszerűsítse az EK 81. és az EK 82. cikk megsértése megállapításának valószínűségét, és ezt a becslést figyelembe is veszi a bírságok kiszabásánál.

68 Másodszor, a kötelezettségvállalásainak tekintetbevételével kapcsolatban a Tetra azzal érvel, hogy a megtámadott ítélet 161. pontja csupán megállapítást tartalmaz annak vonatkozásában, hogy a Bizottságnak figyelembe kellett volna vennie a javasolt kötelezettségvállalásokat az új egység előrelátható jövőbeni magatartásának elemzésénél. A Tetra szerint az Elsőfokú Bíróság nem vizsgálta a vállalt kötelezettségeket, és a Bizottság által előadottaktól eltérően, a megtámadott ítélet egyetlen pontjában sem követelte meg a Bizottságtól, hogy „figyelembe vegyen olyan magatartásbeli kötelezettségvállalásokat, amelyek a visszaélések elkerülésének puszta ígéretére korlátozódnak".

69 A Tetra azzal érvel, hogy a Bizottság tévesen értelmezi a fent hivatkozott Gencor kontra Bizottság ügyben hozott ítéletet. Szemben a Bizottság értelmezésével, a hivatkozott ítélet 319. pontjában az Elsőfokú Bíróság úgy találta, hogy nincs jelentősége a kötelezettségvállalások osztályozásának, és a magatartási jellegű kötelezettségvállalások szintén alkalmasak lehetnek az erőfölény létrejöttének vagy megerősödésének megakadályozására.

70 Végezetül a Tetra rámutat arra, hogy állításaival ellentétben a Bizottság nem végzett *in concreto* vizsgálatot a vállalkozás által javasolt kötelezettségvállalások hatásaival kapcsolatban, hanem csupán elvi kifogást emelt az ellen, hogy a magatartásbeli kötelezettségvállalásokat a rendelet szerinti piaci erőfölény létrejötte megfelelő ellenszerének lehessen tekinteni.

A Bíróság álláspontja a második jogalappal kapcsolatban

71 Először is ki kell emelni, hogy a megtámadott ítélet 148–162. pontja, amelyeket a Bizottság első és második jogalapjában egyaránt kifogásol, olyan egységet alkotnak, amelyben az Elsőfokú Bíróság a konglomerátum hatás néhány sajátos jellemzőjét írja le, különös tekintettel az időbeli jellemzőkre, és ezekből bizonyos általános szabályokra következtetett arra vonatkozólag, hogy milyen bizonyítékokat kell a Bizottságnak bemutatnia, amennyiben úgy találja, hogy valamely bejelentett összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetetlennek kell nyilvánítani.

72 A „meggyőző bizonyíték" („convincing evidence") szükségességére emlékeztetve az Elsőfokú Bíróság utalt az összes releváns tényező megvizsgálására vonatkozó kötelezettségre.

73 Az ilyen vizsgálatot a rendelet céljára tekintettel kell elvégezni, amely az olyan erőfölény létrejöttének vagy megerősödésének megakadályozása, amelynek következményeként a közös piacon vagy annak egy jelentős részén a hatékony verseny jelentősen korlátozódna.

74 Mivel a vitatott határozat szerint a 364. pontban említett magatartás tanúsítása az erőfölény kiterjesztésének lényeges lépése, az Elsőfokú Bíróság jogosan találta úgy, hogy e magatartás tanúsításának valószínűségét átfogóan kell vizsgálni, azaz — ahogy a megtámadott ítélet 159. pontja is megállapítja — figyelembe kell venni mind az ilyen magatartás irányába ható ösztönzéseket, mind azon tényezőket, amelyek mérséklik, vagy kioltják ezen ösztönzéseket, beleértve e magatartások esetleg jogellenes mivoltát.

75 Mindazonáltal a rendelet prevenciós céljával ellentétes lenne — a megtámadott ítélet 159. pontja utolsó mondatának megfelelően — megkövetelni a Bizottságtól, hogy minden egyes bejelentett összefonódásnál megvizsgálja, hogy a versenyellenes magatartás irányába ható ösztönző erők milyen mértékben csökkennének, illetve szűnnének meg a kérdéses magatartás jogellenességének, esetleges lelepleződésének, illetve annak okán, hogy ezt a magatartást az illetékes hatóságok akár közösségi, akár nemzeti szinten üldözhetik, illetve ebből eredően pénzbírságot szabhatnak ki.

76 Az olyan elemzés, mint amelyet az Elsőfokú Bíróság előírt, szükségessé tenné az esetleg alkalmazandó jogrendek szabályozásának, valamint végrehajtási rendszerének kimerítő és részletes vizsgálatát. Továbbá ahhoz, hogy releváns legyen, az ilyen elemzés megkívánja, hogy nagy valószínűséggel menjenek végbe a versenyellenességük miatt előreláthatóan kifogásolható cselekmények.

77 Következésképpen a bejelentett összefonódás értékelési szakaszában az olyan vizsgálat, amelynek célja annak megállapítása, hogy valószínűsíthető-e az

EK 82. cikk megsértése, illetve hogy ezt a különféle jogrendszerek szankcióval sújtják-e, feltevésekre alapulna, valamint nem tenné lehetővé, hogy a Bizottság a releváns tények összességére alapozza értékelését annak megállapítása végett, hogy e tények olyan gazdasági folyamatot támasztanak-e alá, amelyben bekövetkezhet az erőfölény kiterjesztése.

78 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság jogban való tévedést követett el, amikor elutasította a Bizottság arra vonatkozó következtetéseit, hogy az új egység a piaci erőfölény kiterjesztésére alkalmas versenyellenes magatartást tanúsíthat pusztán azon az alapon, hogy az ilyen magatartás valószínűségének a vizsgálatakor a Bizottság nem vette figyelembe e magatartás jogellenes mivoltát, valamint következésképpen a lelepleződés, illetve az illetékes hatóságok által akár közösségi, akár nemzeti szinten hozott intézkedések és az ebből eredően kiszabható pénzbírság valószínűségét. Ugyanakkor mivel a megtámadott ítélet is a Tetra kötelezettségvállalásának figyelmen kívül hagyásán alapul, a második jogalap további vizsgálata szükséges.

79 Azon érvet illetően, hogy az Elsőfokú Bíróság eltért a fent hivatkozott Gencor kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben elfogadott álláspontjától, meg kell állapítani, hogy — ellentétben azzal, amit a Bizottság állít — az Elsőfokú Bíróság nem tért el az említett ítélet 94. pontjában kifejtett álláspontjától, amely szerint a hatékony verseny jelentősen korlátozódna, amennyiben az érintett piacok szerkezetében tartós átalakulás következik be valamely összefonódás következtében, amelynek közvetlen és azonnali hatásaként olyan feltételek alakulnak ki, amelyek mellett a visszaélések lehetségessé és gazdaságilag kifizetődővé válnak.

80 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a fent hivatkozott Gencor kontra Bizottság ügyben hozott ítéletnek alapul szolgáló ügyben teljesen más volt a helyzet, mint a vitatott határozatnak alapul szolgáló esetben. Ahogy az említett ítélet 91. pontjából kitűnik, az összefonódás következtében duopolisztikus erőfölény jött volna létre a platina és a ródium piacán, amelynek következményeként a közös piacon a hatékony verseny jelentősen korlátozódott volna.

81 Az említett ügyben tehát maga az összefonódás módosította volna tartósan az érintett piacok szerkezetét, és tette volna így a visszaéléseket lehetségessé és gazdaságilag kifizetődővé.

82 Igaz, hogy a jelen esetben a bejelentett összefonódás kis mértékben képes lenne módosítani a karton piacának szerkezetét, amennyiben az új egység megerősítette volna az erőfölényt, amellyel a Tetra egy ideje bír e piacon, és amely erőfölény az EK 82. cikk alkalmazására vonatkozó bizottsági határozat tárgya is volt. Azonban a Bizottság nem a karton piacán zajló hatékony versenyt kívánta védeni az említett összefonódás megtiltásával, hanem a PET-berendezések piacán folyó versenyt, különös tekintettel az érzékeny termékekhez alkalmazott kis- és nagyteljesítményű SBM-berendezésekre.

83 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy ez utóbbi piac szerkezetét nem érintette volna azonnal és közvetlenül a bejelentett összefonódás, hanem csupán az erőfölény kiterjesztésének következtében, és különösképpen az új egységnek a kartonpiacon elkövetett visszaélésein keresztül vált volna érintetté.

84 A fentiekből következik, hogy a fent hivatkozott Gencor kontra Bizottság ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben vizsgált helyzet nem hasonlít kellő mértékben arra a helyzetre, amellyel kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítéletben rendelkezett, ahhoz, hogy abból ez utóbbi hasznos következtetéseket vonhasson le. Az említett Gencor kontra Bizottság ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben azon piac szerkezetét, amelyen a Bizottság a vitatott határozattal védeni kívánta a hatékony versenyt, az összefonódás közvetlenül módosította, míg jelen esetben csupán az erőfölény kiterjesztése módosíthatná.

85 A Tetra piaci magatartással kapcsolatos kötelezettségvállalásainak tekintetbevételét illetően az Elsőfokú Bíróság helyesen állapította meg a megtámadott ítélet 161. pontjában, hogy az a tény, hogy a Tetra bizonyos kötelezettségeket vállalt a

jövőbeni magatartására vonatkozóan, olyan tényező, amelyet a Bizottságnak figyelembe kellett volna vennie annak vizsgálatakor, hogy mekkora valószínűséggel tanúsít az új egység olyan magatartást, amely lehetővé tenné az erőfölény létrejöttét a PET-berendezések egy vagy több érintett piacán.

86 E tekintetben a Bíróság felhívja a figyelmet az Elsőfokú Bíróság által a fent hivatkozott Gencor kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 318–319. pontjában kifejtett megállapításokra. Ellentétben azzal, amit a Bizottság állít, az ítéletből nem következik, hogy az Elsőfokú Bíróság kizárta volna a magatartási jellegű kötelezettségvállalások figyelembevételét. Épp ellenkezőleg, az Elsőfokú Bíróság a 318. pontban kimondja, hogy az érintett vállalkozások által javasolt kötelezettségvállalásoknak alkalmasnak kell lenniük arra, hogy meggyőzzék a Bizottságot, hogy az összefonódás nem hoz létre vagy erősít meg erőfölényt a rendelet 2. cikke (2) bekezdésének és 3. cikkének értelmében. Majd a 319. pontban ezen elv alapján azt a következtetést vonta le, hogy lényegtelen, hogy a javasolt kötelezettségvállalás szerkezeti, illetve magatartási jellegűnek minősül-e, valamint hogy nem zárható ki automatikusan, hogy a *prima facie* magatartási jellegű kötelezettségvállalások — mint például annak vállalása, hogy bizonyos ideig tartózkodik valamely védjegy használatától, vagy hogy a versenytársak rendelkezésére bocsátja az összefonódásból létrejövő egység termelési kapacitásának egy részét, illetve általánosságban az alapvető infrastruktúrához való hátrányos megkülönböztetés nélküli hozzáférés biztosításának vállalása — szintén alkalmasak az erőfölény létrejöttének, illetve megerősödésének megakadályozására.

87 A magatartással kapcsolatos kötelezettségvállalások Bizottság általi figyelembevételét illetően az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 161. pontjában annak megállapítására szorítkozott, hogy a vitatott határozatból nem tűnik ki, hogy a Bizottság figyelembe vette az említett kötelezettségvállalások hatásait az erőfölény előrelátható kiterjesztése által a jövőben kialakuló ilyen helyzetre vonatkozó elemzésében.

88 Ugyanakkor nem nyilvánvaló, hogy az Elsőfokú Bíróság helytelenül értelmezte volna a vitatott határozatot, illetve nem megfelelően indokolta a megtámadott ítéletet e

tekintetben. A vitatott határozat 429–432. pontjából — amelyek a határozat azon egyedüli pontjai, amelyek a Tetra által vállalt magatartási jellegű kötelezettségeket érintik — kitűnik, hogy a Bizottság elvi okokból elutasította az ilyen természetű kötelezettségvállalásokat, és a 429. pontban megállapította, hogy azok „természetüknél fogva nem képesek a hatékony verseny körülményeinek tartós helyreállítására [...], mivel nem hatnak közvetlenül a piac szerkezetének tartós módosulását eredményező problémára, amelyet a bejelentett ügylet idézett elő", ezt követően a 431. pontban pedig, hogy „[a]z ilyen, magatartásra vonatkozó ígéretek ellentétesek a Bizottság jogorvoslatokra vonatkozó politikájával és magával az összefonódásokról szóló rendelet céljával [...], emellett ezek hatékony ellenőrzése rendkívül nehéz, ha nem egyenesen lehetetlen."

89 A második jogalap egészének a vizsgálatából következik, hogy bár az Elsőfokú Bíróság jogban való tévedést követett el, amikor elutasította a Bizottság arra vonatkozó következtetéseit, hogy az új egység a piaci erőfölény kiterjesztésére alkalmas versenyellenes magatartást tanúsíthat, helyesen állapította meg a megtámadott ítélet 161. pontjában, hogy a Bizottságnak figyelembe kellett volna vennie a Tetra által az említett egység jövőbeni magatartására vonatkozó kötelezettségvállalásokat. Ennélfogva, bár e jogalap részben megalapozott, nem vezethet a megtámadott ítélet megkérdőjelezéséhez a tekintetben, hogy az megsemmisítette a vitatott határozatot, amennyiben e megsemmisítés többek között azon alapult, hogy a Bizottság elutasította az említett kötelezettségvállalások figyelembevételét.

A harmadik jogalapról

90 Harmadik jogalapjában a Bizottság arra hivatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság jogban való tévedést követett el, amennyiben helytelen bírósági felülvizsgálati kritériumot alkalmazott, valamint megsértette a rendelet 2. cikkét, amennyiben a megtámadott ítélet 269. pontjában úgy találta, hogy „a [vitatott] határozat nem szolgáltat elegendő bizonyítékot az SBM-berendezések piacainak végső felhasználás alapján történt elkülönítése alátámasztására", és „[k]övetkezésképpen csupán a kis- és nagyteljesítményű berendezések közötti különbségtételen alapuló részpiacok elkülönítése tekinthető megalapozottnak".

A felek érvei

91 A Bizottság rámutat, hogy az SBM-berendezések piacainak meghatározása a vitatott határozat alapvető eleme. Azzal érvel, hogy az érintett piac PET-et és kartont egyaránt vásárló ügyfelek által képviselt része — amelynek tekintetében a Tetra leginkább kihasználhatja a kartonpiacon fennálló erőfölényét, és kiterjesztheti azt — meghatározó befolyással bír annak valószínűségére, hogy az új egység kizárja-e a versenytársakat, és erőfölényt szerez-e e piacon.

92 A Bizottság rámutat, hogy a vitatott határozat 176-183. pontjában, amelyeket a 347–358. és 381-383. pontok egészítenek ki, aszerint határozta meg az SBM-berendezések elkülönült részpiacait, hogy e berendezéseket érzékeny vagy nem érzékeny termékek csomagolására használják, figyelembe véve mind a kínálati, mind a kereseti oldal tényezőit. Az utóbbiakkal kapcsolatban az említett határozat 178. pontja a következőképpen fogalmaz:

„A szóban forgó termék vásárlóinak valamely jól elkülöníthető csoportja minden esetben alkothat szűkebb, külön termékpiacot, amennyiben ez a csoport árdiszkrimináció alanya lehet. Ez általában két feltétel fennállása esetén következik be: a) egyértelműen meghatározható a csoport, amelyhez adott ügyfél az érintett termék megvételének pillanatában tartozik, és b) az ügyfelek közötti ügylet vagy a harmadik személyek általi közvetítés nem lehetséges."

93 A megtámadott ítélet 259. pontjában az Elsőfokú Bíróság a következőképpen foglalta össze a Bizottságnak a vitatott határozatban kifejtett érvelését anélkül, hogy utóbbi ezt vitatta volna:

„A [vitatott] határozatban a Bizottság először is megállapítja, hogy „még az olyan állítólag »általános« berendezések esetében is, mint az SBM-gép, helyénvaló a

berendezések piacának végső felhasználás alapján történő vizsgálata", amely „különösképpen jelentős teljes csomagolórendszerek a célból történő összehasonlításakor, hogy azok tartozhatnak-e azonos termékpiachoz" (43. pont). Majd kifejti, hogy minden csomagolásra szánt folyadék rendelkezik olyan „teljességgel sajátos jellemzőkkel, amelyek meghatározzák adott csomagolóanyag alkalmazhatóságát", végül arra a következtetésre jut, hogy a végső felhasználás szerinti csoportosítás a folyékony élelmiszerek csomagolásához használt berendezések piacának vizsgálatakor ésszerűen alkalmazható elemzési módszer (a fenti 30. pontban idézett 44. pont). Különbséget tesz tehát a »közös termékek szegmenséhez« tartozó érzékeny termékek és az egyéb termékek között annak alapján, hogy míg előbbiek — legalábbis technikai szempontból — kartonba és PET-be egyaránt csomagolhatóak, a nem érzékeny termékek, mint például az ásványvíz és a szénsavas italok, nem csomagolhatóak kartonba (58. pont). Miközben elfogadja azt az érvet, miszerint „az SBM-berendezések többségükben »általánosak« (177. pont), a Bizottság — ugyanazon bekezdésben — úgy érvel, hogy »azon PET-es csomagolósort, amelynek csupán egyik eleme az SBM-gép, általában kifejezetten az ügyfél által csomagolt termékekhez igazítva alakítják ki«, ami különösképpen igaz az érzékeny termékek esetében —, ez utóbbi érvet megismétli az erőfölény kiterjesztése hatásainak értékelésekor (369. pont). Példaként a Sidel »SRS G Combi« jelzésű berendezését említi, amelyet »szénsavas italok csomagolásához terveztek, [és amelyet] egy italgyártó nem tudott helyettesítő megoldásként gyümölcslevek csomagolásához alkalmazni« (177. pont), amely utóbbihoz egy aszeptikus »Combi SRA« berendezés szükséges. Majd a közösségi versenyjog alkalmazásában az érintett piac meghatározásáról szóló, 1997. december 9-i bizottsági közleményre (HL 1997. C 372., 5. o., 43. pont) hivatkozva megállapítja, hogy jelen esetben mindkét olyan feltétel fennáll, amelyeknek általában teljesülniük kell ahhoz, hogy azonosítsanak valamely elkülönült fogyasztói csoportot, és ily módon egy szűkebb termékpiacot: azaz egyértelműen meghatározható a csoport, amelyhez az adott ügyfél az SBM-berendezés megvételének pillanatában tartozik, továbbá az ügyfelek közötti ügylet vagy a harmadik személyek általi közvetítés nem lehetséges e berendezések tekintetében (178. pont)".

94 A megtámadott ítélet 260–269. pontjában az Elsőfokú Bírósága a következőképpen rendelkezett:

„260 Az Elsőfokú Bíróság először is megállapítja, hogy a [vitatott] határozatban a »közös termékek szegmenséhez« tartozó érzékeny termékekre helyezett

hangsúly objektív ismérven alapul, nevezetesen azon a tényen, hogy e termékek a kartoncsomagolású termékek közé tartoznak, és — legalábbis technikai szempontból — csomagolhatóak PET-be, ami tekintettel az előre jelzett növekedésre (lásd a fenti 201–216. pontot) 2005-re valószínűleg meglehetősen széles körben elterjedt kereskedelmi valósággá válik, legalábbis a GYI-k, valamint a kávé- és teaalapú italok esetében.

261 Ugyanakkor a [vitatott] határozat nem nyújt elég meggyőző bizonyítékot az érzékeny termékek csomagolására használt SBM-berendezések állítólagosan sajátos jellemzőinek alátámasztására. Valamely szénsavas italok töltésére tervezett berendezés kétségkívül nem alkalmas gyümölcslevek csomagolására. Ez azonban még nem támasztja alá azt, hogy a kis- és nagyteljesítményű SBM-berendezések — még ha az eladás előtt a vásárlók igényeihez igazítják is őket — ne maradnának, a felperes érvelésének megfelelően, olyan általános berendezések, amelyek különféle termékek csomagolására alkalmasak.

262 Ami a Bizottság azon érvét illeti, miszerint az öntőformák állítólag sajátos jellemzőkkel rendelkeznek a kapcsolódó termék jellegétől függően, bár a felperes nem vitatja, hogy az öntőformák száma határozza meg az adott berendezés teljesítményét, e sajátosság nem bizonyítja, hogy az SBM-berendezések, amelyeknek az öntőformák csupán alkotórészei, jelentős mértékben különböznének egymástól. A bejelentésből kitűnik, hogy az öntőformák átlagos élettartama 3 év, míg az SBM-berendezéseké akár 15 év is lehet (304. pont). Bár a Sidel maga gyártja az öntőformáit, a [vitatott] határozat nem vitatja az öntőformák piacát illetően a bejelentésben szereplő adatokat, amelyek szerint a Sidel nem tevékenykedik e piacon (mint harmadik feleknek öntőformát szállító vállalat), és amelyek szerint az e piacon tevékenykedő vállalkozások közötti verseny igen erős, különösen a honlapján magát világelsőnek feltüntető SIG részéről (309. pont).

263 A [vitatott] határozat nem vonja kétségbe a bejelentés azon állítását sem, hogy valamely nagy létesítményben az ügyfél számos SBM-berendezést használhat avégett, hogy azokat a különböző termelési szükségleteinek megfelelően összekapcsolja. A [vitatott] határozat nem tartalmazza annak vizsgálatát, hogy az egyes ügyfeleknek az SBM-berendezések öntőformáinak a rugalmasságára vonatkozó elvárásai visszavezethetőek-e az ilyen jellegű használatra.

264 Ellenkérelmében a Bizottság az SBM-berendezések számos olyan módosítására hivatkozik, amelyek segítségével azok teljesítménye fokozható, illetve az integrált PET-es gyártósor hasznosabb elemeivé tehetőek — mint például egy speciális légszűrő fúvórendszer hozzáadása, illetve ultraibolya-kezelés alkalmazása, amely az előformáknak az SBM-berendezésbe kerülése előtt csökkenti a szennyeződés kockázatát. A tárgyaláson a Bizottság kifejtette, hogy e módosítások alátámasztják, hogy valamely PET-es csomagolósorban használt SBM-berendezés igen sajátos jellemzőkkel bír, amely jellemzőkre a [vitatott] határozat is hivatkozik (177. pont). A Tetra, noha vitatta a Bizottság azon megközelítését, hogy a PET-es gyártósorok egyéb elemeinek sajátos jellemzőit az SBM-berendezésekre is alkalmazza, előadta, hogy ezek a módosítások egy SBM-berendezés árának csupán 5%-át teszik ki.

265 Először is meg kell állapítani, hogy a [vitatott] határozatban nem tartalmaz semmilyen hivatkozást ezen adatokra. Bár a határozat helyesen emeli ki azon vásárlók különleges elvárásainak jelentőségét, akiknek különösen aszeptikus PET-es töltősorra, azaz alapvetően a csíramentesség biztosítására van szükségük, e tény nem indokolja a szóban forgó érzékeny termékekhez használt töltősorok részeként üzemeltetett SBM-berendezések piacának különálló részpiacként való meghatározását. A puszta tény, hogy minden egyes SBM-gépet egy PET-es gépsorba kell beállítani ahhoz, hogy megfelelően használni lehessen, nem indokolja, hogy az ugyanezen gépsor többi PET-berendezésének, különösen az aszeptikus PET-es töltőberendezéseknek a különleges jellege miatt különlegesnek kellene tekinteni magukat az SBM-gépeket.

266 Az SBM-berendezések általános jellegét annál is inkább el kell fogadni, hogy a Bizottság a tárgyalás során nem tudta megcáfolni a Tetra állítását azzal kapcsolatban, hogy e berendezések aszeptikus és nem aszeptikus PET-es töltőgépekkel, illetve esetlegesen a PET-ről HDPE-re való áttérésre alkalmas aszeptikus töltőgépekkel együttes használatra alkalmasabbá tételéhez adott esetben szükséges módosítások költségei viszonylag alacsonyak az ún. »standard« SBM-berendezésekéhez, és különösen a nagyteljesítményű SBM-berendezésekéhez viszonyítva.

267 A felek továbbá egyetértenek a tekintetben, hogy az összetett berendezések — amelyek aszeptikus töltéshez történő használata még mindig nem elterjedt (lásd a fenti 248–249. pontot), — nem képeznek különálló piacot, ahogyan ez a [vitatott] határozatból is kitűnik.

268 Azzal kapcsolatban, hogy lehetséges-e azon csoport egyértelmű meghatározása, amelyhez az SBM-berendezés megvásárlásának pillanatában az adott vásárló tartozik, valamint megállapítható-e, hogy e vásárló — jelenleg az [Európai Gazdasági Térségen] belül — találhat-e kedvezőbb árakat a rendelkezésre álló szállítók általi közvetítéssel, egyértelmű, hogy amennyiben e lehetőségek fennállnak, azok egyaránt érintik a nem érzékeny termékekhez használt SBM-berendezéseket, mint az érzékeny termékek csomagolásához használtakat. Az új egység számára az teszi lehetővé azon csoport azonosítását, amelyhez a vásárló tartozik, hogy a kartonpiacnak a közeljövőben PET-re áttérő vásárlói többségükben a Tetra jelenlegi ügyfelei. Ugyanakkor ez az »úttörő kezdeményezésből« fakadó lehetséges előny — amely előnyt az új egység előreláthatóan magáénak tudhat — nem zárja ki azt, hogy ezen ügyfelek más SBM-berendezések szállításával foglalkozó társaságokhoz forduljanak, amennyiben elégedetlenek lennének az említett egység által kínált feltételekkel.

269 A [vitatott] határozatban szereplő bizonyítékok alapján a Bizottság tehát hibát követett el, egyfelől amikor megállapította, hogy az SBM-berendezések

»többsége 'általános jellegű'« (177. pont), másfelől amikor a végső felhasználásuk szerint különböztette meg e berendezéseket. A [vitatott] határozat nem támasztja alá kellőképpen az SBM-berendezések végső felhasználásuk szerint elkülönült részpiacainak megkülönböztetését. Következésképpen egyedül a kis- és nagyteljesítményű gépek részpiacai veendőek figyelembe."

95 A Bizottság úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság jogban való tévedést követett el, amikor a megtámadott ítélet 265. pontjában megkövetelte tőle, hogy tegye közzé a vitatott határozatban a vizsgálata során összegyűjtött valamennyi technikai információt. A Bizottság e tekintetben megállapítja, hogy annak vizsgálatakor, hogy valamely határozat indokolása megfelel-e az EK 253. cikk előírásainak, nem csupán annak szövegezését, hanem összefüggéseit is figyelembe kell venni, különös tekintettel a releváns tények előzetes ismeretének mértékére, valamint a határozat meghozatalára rendelkezésre álló időre.

96 Ezenkívül az Elsőfokú Bíróság túllépte a bírósági felülvizsgálat határait, elferdítette a vitatott határozatot, és saját értelmezésével helyettesítette a Bizottság értelmezését anélkül, hogy megindokolta volna ez utóbbi vizsgálatának elutasítását, amikor a 265. pontban úgy találta, hogy a csíramentesség biztosítására vonatkozó igény nem indokolja a szóban forgó érzékeny termékekhez használt töltősorok részeként üzemeltetett SBM-berendezések piacának különálló részpiacként való meghatározását. Hasonlóképpen, a megtámadott ítélet 266. pontjában az Elsőfokú Bíróság pusztán a szükséges változtatások költségeire vonatkozó információ alapján elutasította a Bizottságnak az SBM-berendezéseket az aszeptikus csomagoláshoz használhatóvá tevő módosítások jelentőségére vonatkozó értékelését, anélkül, hogy megvizsgálta volna a Bizottság által figyelembe vett egyéb tényezőket, többek között azt a kérdést, hogy a víz- és az alkoholmentes szénsavasital-ágazatok hagyományos ügyfeleinek SBM-berendezéseket szállítók rendelkeznek-e az ezen átalakításokhoz és a szükséges garanciák nyújtásához szükséges szaktudással.

97 A Bizottság továbbá vitatja azon érvének elutasítását, amely szerint az árdiszkrimináció az elkülönült részpiacok létének bizonyítéka lehet. A megtámadott ítélet 223. pontjában az Elsőfokú Bíróság úgy találta, hogy az ilyen diszkrimináció, amelyet

állítólag a Sidel a múltban gyakorolt, nem kellőképpen meggyőző bizonyíték annak alátámasztására, hogy az új egység hasonló magatartást fog követni, mivel ez utóbbit — eltérően az összefonódás előtti Sideltől — nemcsak a kötelezettségvállalások, hanem a Tetra magatartását korlátozó különféle kötelezettségek is kötik. A Bizottság úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság e tekintetben három okból is jogban való tévedést követett el. Az első az, hogy a Bizottság szerint az árdiszkrimináció önmagában bizonyítéka az eltérő kínálati és kereseti feltételek fennállásának egy adott áru különböző fogyasztóknak történő eladása tekintetében, és következésképpen az elkülönült piacok létét is alátámasztja. A második ok abban áll, hogy az Elsőfokú Bíróság előírta a Bizottság számára, hogy ne vegyen figyelembe jogellenes magatartást, még ha az gazdaságilag ésszerű is. A harmadik ok pedig — ahogyan a megtámadott ítélet 161., és 162. pontjából kitűnik — nem más, mint hogy az Elsőfokú Bíróság nem vette figyelembe a Tetra kartonpiaci erőfölényét, és arra alapozva hozott határozatot, hogy az új egység nem rendelkezik majd erőfölénnyel a PET piacán, és így az árdiszkrimináció e piacon nem jelenthet erőfölénnyel való visszaélést az EK 82. cikke értelmében.

98 A Bizottság végül kifogásolja az Elsőfokú Bíróság azon megállapítását, hogy a vásárlóknak lehetősége lesz a Tetrán kívül más szállítókhoz fordulni. A Bizottság úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság figyelmen kívül hagyta az azonos szállító más berendezései tekintetében történő közvetítés lehetetlenségére vonatkozó érveit (használt gépek vétele, illetve valamely gép házon belüli, „nem érzékeny termékek" részlegről „érzékeny termékek" részlegre történő áthelyezése).

99 A Tetra — általánosságban — úgy érvel, hogy ezt a jogalapot elfogadhatatlannak kell minősíteni, amennyiben ténymegállapításokra vonatkozik.

100 A Tetra rámutat, hogy a vitatott határozat 117. pontjában maga a Bizottság is elismerte, hogy az SBM-berendezések „általános" jellegűek, és a PET-es csomagolósor az, amelyet specifikusan az adott ügyfél által csomagolt termékekhez igazítanak. Úgy érvel továbbá, hogy a Bizottság hiábavalóan hivatkozik az említett

határozatban nem szereplő elemekre, mivel — ahogyan az ítélkezési gyakorlatból következik, — a határozatnak tartalmaznia kell mindazokat a ténybeli vagy jogi elemeket, amelyekre a Bizottság megállapításait alapította, annak érdekében, hogy lehetséges legyen e határozat hatékony bírósági felülvizsgálata. A vitatott határozat nem tartalmaz semmilyen utalást arra vonatkozóan, hogy az SBM-berendezéseket valamely adott típusú csomagolósor elemének kell tekinteni. Mindenesetre az Elsőfokú Bíróság a bírósági eljárás során válaszolt a Bizottság valamennyi érvére. Így a megtámadott ítélet 266. pontja a Bizottság által az ellenkérelmében hivatkozott új érvre ad választ.

101 A Tetra úgy véli, hogy a Bizottság kiemelte összefüggéséből a megtámadott ítélet 223. pontját. E pontban az Elsőfokú Bíróság nem nyilatkozott arról, hogy az árdiszkriminációra hivatkozva lehetséges-e alátámasztani az elkülönült piacok létét, hanem csak annak vizsgálatára szorítkozott, hogy a Sidel korábbi magatartása kellőképpen meggyőző bizonyíték-e arra, hogy az új egység hasonló magatartást folytat majd. Az Elsőfokú Bíróság csak az említett ítélet 258–269. pontjában vizsgálta a piac meghatározását.

A Bíróság álláspontja a harmadik jogalappal kapcsolatban

102 Először is a Bizottság azon érvét, amely szerint az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 265. pontjában úgy találta, hogy a vitatott határozat nem tartalmaz hivatkozást a PET-es csomagolósorokban használt SBM-berendezések állítólag igen egyedülálló tulajdonságaira vonatkozó műszaki leírásokra — amely leírásokat a Bizottság csak az ellenkérelmében és a tárgyalás során fejtette ki — mint megalapozatlant el kell utasítani. Ugyanezen ítélet 266. és 267. pontjának olvasatából kitűnik, hogy az Elsőfokú Bíróság értékelését nem csupán e berendezések állítólagos jellegzetességeire vonatkozó meggyőző bizonyítékok említett határozatbeli hiányára alapozta, hanem figyelembe vette a Bizottság azon érveit is, amelyeket az az ellenkérelmében, illetve a tárgyalás során adott elő, és ezekre válaszolt is.

103 Mint lényegtelent azon jogalapot is el kell utasítani, amely szerint az Elsőfokú Bíróság elutasította az árdiszkriminációt mint az elkülönült részpiacok létének bizonyítékát. A megtámadott ítélet 259. pontja utolsó mondatának, valamint 268. pontjának olvasatából egyértelműen következik, hogy az elkülönült piacok meghatározásakor az Elsőfokú Bíróság nem határozott az árdiszkrimináció közvetlen bizonyító erejéről, hanem azon körülményekre összpontosította elemzését, amelyek fennállása esetén az árdiszkrimináció lehetősége bizonyítottnak tekinthető, és amely körülményeket a vitatott határozat 178. pontja úgy határozza meg, mint amelynek esetében egyértelműen meghatározható azon csoport, amelyhez az adott ügyfél tartozik, továbbá nem lehetséges az ügyfelek közötti ügylet vagy a harmadik személyek általi közvetítés.

104 Mint elfogadhatatlant el kell utasítani a Bizottság által a harmadik jogalap alátámasztására felhozott további érveket — amelyekre támaszkodva vitatja az Elsőfokú Bíróságnak az SBM-berendezések általános jellegére, illetve arra a tényre vonatkozó értékelését, hogy egyértelműen meghatározható azon csoport, amelyhez az adott ügyfél tartozik, és nem lehetséges az ügyfelek közötti ügylet vagy a harmadik személyek általi közvetítés e berendezések tekintetében —, amennyiben a bizonyítékok Elsőfokú Bíróság általi értékelését vitatja, amely értékelés vizsgálata nem tartozik a Bíróságra a fellebbezési eljárás keretében.

105 E megfontolásokból következik, hogy a harmadik jogalap részben elfogadhatatlan, részben pedig nem megalapozott.

A negyedik jogalapról

106 Negyedik jogalapjában a Bizottság arra hivatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság megsértette a rendelet 2. cikkét, eltorzította a tényeket, valamint figyelmen kívül hagyta a Bizottság bizonyos érveit, amennyiben nem ismerte el a Bizottság azon megállapításának megalapozottságát, amely a Tetra kartonpiacon fennálló erőfölényének a megerősödésére vonatkozott.

107 A vitatott határozat 390–401. pontja annak bizonyítására irányul, hogy a Tetrának a kartonágazatban fennálló erőfölényét a bejelentett összefonódás megerősítheti azáltal, hogy az érzékeny termékek csomagolásának piacán kizárja a lehetséges versenyből a PET-piac legnagyobb szállítójának számító Sidelt. Így — egy kevésbé erős versenynek alávetve — a Tetrát nem ösztönözné semmi kartoncsomagolásai árának csökkentésére, valamint további újításokra.

108 Ahogyan az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 311. és 317. pontjában megállapította, a Bizottság az Elsőfokú Bíróságnak a fent hivatkozott, T-51/89. sz., Tetra Pak kontra Bizottság ügyben 1994. október 6-án hozott ítéletére hivatkozott — amelyet fellebbezés során megerősített a Bíróságnak a fent hivatkozott, C-333/94. sz., Tetra Pak kontra Bizottság ügyben 1996. november 14-én hozott ítélete (a továbbiakban: a Tetra Pak II ítélkezési gyakorlat) — azon érvének alátámasztására, amely szerint a lehetséges verseny gyengülésének eredményeként a Tetra úgy érezheti, hogy helyzete kevésbé fenyegetett az aszeptikus karton piacain, és ezt az e piacokon meglévő erőfölénye megerősödésének kell tekinteni a rendelet 2. cikke értelmében.

109 A megtámadott ítélet 312. pontjában az Elsőfokú Bíróság a következőképpen rendelkezett:

„[...] amikor a Bizottság a lehetséges verseny — még ha az erősödést mutat is — megszűnésére vagy jelentős korlátozódására hivatkozik valamely bejelentett összefonódás megtiltásának igazolására, akkor az erőfölény megerősödésére utaló elemeket meggyőző bizonyítékokra kell alapítania. Annak puszta ténye, hogy a megszerző vállalkozás már egyértelmű erőfölénnyel bír az érintett piacon, jóllehet fontos tényező, ahogyan a [vitatott] határozat is megállapítja, de önmagában nem elegendő azon következtetés alátámasztására, hogy a lehetséges verseny csökkenése, amellyel e vállalkozásnak szembe kell néznie, erőfölényének megerősödését jelenti.

110 Ugyanezen ítélet 322. pontjában az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy elvileg semmi sem akadályozza az összefonódások ellenőrzésének keretében az „asszociatív kapcsolat" elmélet alkalmazását, amely az EK 82. cikkének a Tetra Pak II ítélkezési gyakorlat keretében való alkalmazása során nyert elismerést. A Tetra Pak II-nek alapul szolgáló ügy egy adott piacon tanúsított magatartást érintett, mely a kapcsolódó piacon erőfölénnyel való visszaélésnek minősült. Jelen ügyben szomszédos piacokról van szó. Az Elsőfokú Bíróság ugyanakkor az említett ítélet 323. pontjában úgy találta, hogy az erre az ítélkezési gyakorlatra történő hivatkozás nem bír relevanciával, mivel „jelen ügy pusztán a — Bizottság szerint jelentős és növekvő — lehetséges verseny kizárásának, illetve jelentős korlátázódásának hatásait érinti."

111 Ugyanebben a 323. pontban az Elsőfokú Bíróság kifejti, hogy „a rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feltételek között — amely feltételeket a Bizottságnak figyelembe kell vennie a bejelentett összefonódások vizsgálatakor — szerepel a „valamennyi érintett piac szerkezet[e] és a [...] vállalkozások által támasztott [...] verseny[...]". Az Elsőfokú Bíróság a továbbiakban következőképpen rendelkezett:

„A Bizottság nem követett el hibát, amikor a lehetséges versenynek a PET-berendezések piacán történő csökkenése jelentőségét vizsgálta a kartonpiacok vonatkozásában. Azonban bizonyítania kell, hogy az ilyen csökkenés — amennyiben fennáll — megerősítené a Tetra versenytársaival szembeni erőfölényét az aszeptikus karton piacain."

112 A megtámadott ítélet 324. pontjában az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy — ahogyan a saját vizsgálatából is kitűnik — a PET használatának az érzékeny termékek csomagolása vonatkozásában való növekedése a Bizottság által becsültnél valószínűleg jóval kevésbé lesz határozott. Így nem lehetséges a vitatott határozatban hivatkozott bizonyítékok alapján valamely összefonódás megtiltásának alátámasztásához előírt bizonyossággal megállapítani, hogy a bejelentett összefonódás létrejötte

olyan helyzetbe juttatja-e a Tetrát, amelyben a versenytársaihoz képest a korábbinál függetlenebb tud lenni az aszeptikus karton piacán.

113 A megtámadott ítélet 325. pontjában az Elsőfokú Bíróság megvizsgálta a Tetra jövőbeni magatartására vonatkozó két tárgyi bizonyítékot, amelyekre a Bizottság támaszkodott a bejelentett összefonódásnak az aszeptikus karton piacaira gyakorolt állítólagos kedvezőtlen hatásainak alátámasztása céljából.

114 A megtámadott ítélet 326–328. pontjában az Elsőfokú Bíróság a Bizottság által az árversennyel kapcsolatban felhozott bizonyítékokat vizsgálta meg, és az említett 328. pont utolsó mondatában úgy találta, hogy a vitatott határozat azon következtetése, amely szerint kevesebb nyomás nehezednék a Tetrára, hogy kartonjainak árait csökkentse, amennyiben engedélyeznék számára a Sidel megszerzését, nem alapul meggyőző bizonyítékokon.

115 A megtámadott ítélet 329–331. pontjában az Elsőfokú Bíróság a Bizottság által benyújtott azon bizonyítékokat vizsgálta meg, amelyek azt voltak hivatottak alátámasztani, hogy a bejelentett összefonódás csökkentené a Tetra újítási készségét. Ezen ítélet 332. pontjában az Elsőfokú Bíróság úgy találta, hogy a vitatott határozat nem bizonyítja kellő mértékben, hogy az új egység kevésbé lenne ösztönözve az újításra a kartonágazatban, mint jelenleg a Tetra.

116 A megtámadott ítélet 333. pontjában az Elsőfokú Bíróság a következőképpen rendelkezett:

„Következésképpen a [vitatott] határozatban hivatkozott bizonyítékok nem támasztják alá kellő mértékben azt, hogy a [bejelentett] összefonódásnak a Tetra — elsősorban az aszeptikus karton piacain elfoglalt — helyzetére gyakorolt hatásai, a Sidel — mint lehetséges versenytárs — kizárásával, kimerítenék a rendelet

2. cikkének (3) bekezdésében meghatározott feltételeket. Az előzőekből következik, hogy nem nyert bizonyítást, hogy az új egység erőfölénye megerősödne a versenytársakkal szemben a kartonpiacokon."

A felek érvei

117 Negyedik jogalapjában — amely több részből áll — a Bizottság vitatja a megtámadott ítélet 312. és 323. pontját. Úgy véli először is, hogy a lehetséges verseny jelentőségének kérdése az Elsőfokú Bíróság által felvetett formában a tények elferdítéséhez vezet. A Bizottság szerint a lehetséges verseny nem függ az erőfölényben lévőnek tekintett vállalkozás és az érintett piacon jelen levő többi vállalkozás közötti versenytől. A lényegi kérdés az, hogy a lehetséges verseny jelentős forrásának strukturális kizárása tovább csökkenti-e az erőfölénnyel bíró vállalkozásra ható kényszereket, különösen ügyfelei és fogyasztói tekintetében.

118 A Bizottság úgy érvel továbbá, hogy a megtámadott ítélet 312. pontjában említett két tényező, azaz a lehetséges verseny megszűnése vagy jelentős korlátozódása, illetve az a tény, hogy az összefonódásból hasznot húzó vállalkozás már erőfölénnyel bír az érintett piacon, elegendőek az erőfölény megerősödése megállapításának alátámasztásához.

119 A Bizottság továbbá úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság jogban való tévedést követett el, amikor elutasította a Bizottság értékelését, amely a PET használatának az érzékeny termékek csomagolása tekintetében való valószínű növekedésére vonatkozott, kizárólag a saját becslését véve alapul, mely szerint e „növekedés[...] a Bizottság által becsültnél valószínűleg jóval kevésbé lesz határozott".

120 Végezetül a Bizottság úgy érvel, hogy az Elsőfokú Bíróság jogban való tévedést követett el a megtámadott ítélet 316–328. pontjában, amikor nem vette figyelembe a Sidel kizárásának az árakra gyakorolt hatására vonatkozó érveit, valamint az említett ítélet 329–332. pontjában, amikor elutasította a Bizottság azon következtetését, amely szerint az új egység kevésbé lenne ösztönözve az újításra a kartonágazatban, mint jelenleg a Tetra.

121 A Tetra úgy véli, hogy a megtámadott ítélet 312. pontja nem tartalmaz tévedést. Kiemeli, hogy a rendelet szerint valamely összefonódást akkor lehet megtiltani, ha az az erőfölény létrejöttéhez vagy megerősödéséhez vezet. Mivel — a rendelet szerint — az erőfölény valamely domináns vállalkozás adott piaci helyzetére vonatkozik, azaz a versenytársaihoz viszonyított helyzetére, érthetetlen, hogy a Bizottság hogyan tekintheti úgy, hogy a domináns vállalkozás erőfölénye elválasztható az ugyanazon piacon jelen lévő versenytársai helyzetétől.

122 A Tetra szerint azt állítani, ahogyan azt a Bizottság teszi, hogy a megtámadott ítélet 312. pontjában említett két tényező elegendő az erőfölény megerősödése megállapításának alátámasztásához, egyenértékű valamely olyan tulajdonképpeni szabály felállításával, amely szerint a lehetséges verseny bárminemű csökkenése mindig az erőfölényt erősíti meg. A rendelet 2. cikkének (3) bekezdése ugyanakkor úgy rendelkezik, hogy nem csupán azt kell bizonyítani, hogy az összefonódás következtében megerősödik az erőfölény, hanem azt is, hogy e megerősödés következményeként a hatékony verseny jelentősen korlátozódna. E két feltétel egyike sem tekinthető teljesítettnek, különösen nem olyan esetben, amelyben — mint a jelen ügyben is, — a szóban forgó lehetséges verseny valamely másik elkülönült, de szomszédos piacra hat.

123 Mindazonáltal a Bizottság több tényezőre is hivatkozott a vitatott határozatban, és így nem róhatja fel az Elsőfokú Bíróságnak, hogy az a megtámadott ítéletben megvizsgálta e tényezőket. A PET használatának valószínű növekedését illetően a Tetra az ezzel kapcsolatban már kifejtett érvelésére utal vissza.

124 Végül, azon érveket illetően, amelyek azon alapulnak, hogy az Elsőfokú Bíróság nem fogadta el a Bizottságnak azon következtetéseit, amelyek az összefonódásnak az ár és újítás tekintetében a Tetra ösztönzéseire gyakorolt hatására vonatkoztak, ez utóbbi úgy érvel, hogy a Bizottság a tényeknek az Elsőfokú Bíróság általi értékelését vitatja, amelynek vizsgálata a fellebbezési eljárás keretében nem tartozik a Bíróságra.

A Bíróság álláspontja a negyedik jogalappal kapcsolatban

125 Ahogyan a rendelet 2. cikkének (1) bekezdéséből is kitűnik, annak értékelésekor, hogy valamely összefonódás összeegyeztethető e a közös piaccal, a Bizottságnak számos tényezőt figyelembe kell vennie, többek között az érintett piacok szerkezetét, a vállalkozások által támasztott valós vagy potenciális versenyt, az érintett vállalkozások piaci helyzetét, valamint gazdasági és pénzügyi erejét, a szállítók és felhasználók számára nyitva álló választási lehetőségeket, a piacra lépés bármilyen akadályát és a kereslet-kínálat alakulását.

126 Az Elsőfokú Bíróság tehát helyesen — és a rendelet 2. cikkének megsértése nélkül — állapította meg a megtámadott ítélet 312. pontjában, hogy annak puszta ténye, hogy a megszerző vállalkozás már egyértelmű erőfölénnyel bír az érintett piacon, jóllehet fontos tényező, ahogyan a vitatott határozat is megállapítja, önmagában nem elegendő azon következtetés alátámasztására, hogy a lehetséges verseny csökkenése, amellyel e válalkozásnak szembe kell néznie, erőfölényének megerősítését jelenti.

127 Az érintett piac egy részén a helyettesítő termékek gyártója által jelentett lehetséges verseny — azaz jelen esetben az aszeptikus kartoncsomagolás terén a Sidel, mint a PET-csomagolások szállítója, által támasztott verseny az érzékeny termékek piaci szegmensében — csak egyike azon tényezőknek, amelyeket figyelembe kell venni

annak értékelésekor, hogy fennáll-e annak veszélye, hogy valamely összefonódás megerősítsen egy erőfölényt. E tekintetben nem zárható ki, hogy e lehetséges verseny csökkenését más tényezők ellensúlyozzák, és ennek eredményeképpen a már erőfölénnyel bíró vállalkozás versenyhelyzete változatlan marad.

128 A felek érveinek az Elsőfokú Bíróság általi, a megtámadott ítélet 312-320. pontjában található összefoglalásából kitűnik, hogy a Tetra vitatja az új egység erőfölényének megerősödését az aszeptikus karton piacain, azzal érvelve többek között, hogy az újítás hiánya a kartonágazatban elsősorban a Tetra jelenlegi kartonpiaci versenytársai számára lenne előnyös. Az Elsőfokú Bíróság tehát a felek erre vonatkozó érveinek értékelése és vitája keretében helyesen állapította meg az említett ítélet 323. pontjában, hogy a Bizottságnak bizonyítania kell, hogy a lehetséges verseny csökkenése — amennyiben fennáll — megerősítené a Tetra versenytársaival szembeni erőfölényét az aszeptikus karton piacain.

129 Az Elsőfokú Bíróság tehát a Tetra — a PET piacán is jelen levő — kartonpiaci versenytársainak lehetséges reakcióira támaszkodott, amikor cáfolta a megtámadott ítélet 327. pontjában a Bizottság azon megállapítását, amely szerint e társaságot — az összefonódás létrejötte után — árai növelésére lehet ösztönözni az aszeptikus karton piacain, majd az említett ítélet 330. pontjában cáfolta azon érvelést, amely szerint az új egység dönthet úgy, hogy kevesebb hangsúlyt fektet az újításra.

130 Következésképpen nem tekinthető megalapozottnak a negyedik jogalap azon része, amelyben a Bizottság úgy érvel, hogy a lehetséges verseny nem függ az erőfölényben lévőnek tekintett vállalkozás és az érintett piacon jelen levő többi vállalkozás közötti versenytől.

131 A PET használatának az érzékeny termékek csomagolása vonatkozásában való valószínű növekedésére vonatkozó értékelést illetően emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság már a fellebbezés első jogalapjának keretében — jelen ítélet 46. pontjában — vizsgálta a Bizottság ezzel kapcsolatos érvelését avégett, hogy megállapítsa, hogy az Elsőfokú Bíróság megsértette-e az EK 230. cikkét, amennyiben nem a nyilvánvaló értékelési hiba kritériumát alkalmazta, illetve nem vette figyelembe a mérlegelési lehetőséget, amellyel az összetett ténybeli és gazdasági kérdések tekintetében rendelkezik a Bizottság. Amennyiben a jogalap ezen részében a Bizottság az Elsőfokú Bíróság fentiekkel kapcsolatos következtetéseit vitatja, meg kell állapítani, hogy ezzel a bizonyítékoknak az Elsőfokú Bíróság általi értékelését vitatja, amely értékelés vizsgálata a fellebbezési eljárás keretében nem tartozik a Bíróságra.

132 Ugyanez vonatkozik a jogalap azon részére is, amelyben a Bizottság a megtámadott ítélet 316–328., és 329–332. pontját vitatja, amelyekben az Elsőfokú Bíróság a Bizottság által benyújtott azon bizonyítékokat vizsgálta, amelyek a Sidel kizárásának az árakra gyakorolt hatására, illetve arra vonatkoznak, hogy az új egység kevésbé lenne ösztönözve az újításra a kartonágazatban.

133 E megfontolások összességéből következik, hogy a negyedik jogalap részben elfogadhatatlan, részben pedig nem megalapozott.

Az ötödik jogalapról

134 Ötödik jogalapjában a Bizottság előadja, hogy az Elsőfokú Bíróság megsértette a rendelet 2. cikkének (3) bekezdését, amennyiben nem fogadta el a Bizottság azon következtetéseit, amelyek szerint az SBM-berendezések piacán erőfölény jönne létre.

A felek érvei

135 A Bizottság előadja, hogy az Elsőfokú Bíróságnak a megtámadott ítélet 307. pontjában olvasható következtetése, amely szerint „a [vitatott] határozat nem bizonyította megfelelően azt a tényt, hogy az új egység 2005-ig erőfölényt szerezhet a kis- és nagyteljesítményű berendezések piacán", jogban való tévedéseken alapul, amelyeket az előző jogalapok keretében már vitatott, azaz a nem érzékeny termékekhez és a sörhöz használt SBM-berendezéseknek az érzékeny termékekhez használt SBM-berendezésekkel azonos piacba foglalása, valamint az a tény, hogy a Tetrának azon kötelezettségvállalását, amely szerint nem kapcsolja össze az említett berendezések és a kartontermékek értékesítését, az Elsőfokú Bíróság elegendőnek találta. Érvelésének kiegészítéseként a Bizottság szükségesnek találja az Elsőfokú Bíróság által az SBM-berendezések piacán létrejövő erőfölénnyel kapcsolatban elkövetett hibák kifejtését.

136 A kisteljesítményű SBM-berendezéseket illetően a Bizottság kifejti először is, hogy az Elsőfokú Bíróság nem vett figyelembe bizonyos, a vitatott határozatban szereplő olyan releváns tényezőket, mint a Sidel piaci részesedésének növekedése (a határozat 266. pontja), valamint helyzetének azonnali megerősödése, amely egyfelől a piaci részesedés tekintetében vezető helyzetének, másfelől a pénzügyi és értékesítési erejének, az aszeptikus csomagolás terén meglévő fölényének, a kartonos csomagolóágazatban az ügyfelek tekintetében fennálló kezdeményezői előnyének, valamint annak az erőfölénynek köszönhetően, amellyel a Tetra ebben az ágazatban rendelkezik (a határozat 376–387. pontja).

137 A Bizottság továbbá előadja, hogy az Elsőfokú Bíróság nem releváns tényekre alapozta megállapításait. Így a kisteljesítményű SBM-berendezések jelentősége a nem érzékeny termékek csomagolásának tekintetében nem releváns elem, amennyiben a piac Bizottság általi meghatározását fogadja el a Bíróság. Szintén, az Elsőfokú Bíróságnak a megtámadott ítélet 279. pontjában található megállapítása, amely szerint „az érzékeny termékek csomagolására használt SBM-berendezések jelentős része minden valószínűséggel a kisteljesítményű gép", nem releváns annak értékelésekor, hogy a Tetra támaszkodhat-e a kartoncsomagolás ágazatában fennálló

erőfölényére ahhoz, hogy erőfölényt szerezzen a kisteljesítményű SBM-berendezések ágazatában.

138 A nagyteljesítményű SBM-berendezéseket illetően a Bizottság kifejti, hogy az Elsőfokú Bíróság nem vett figyelembe releváns tényeket, különösen a megtámadott ítélet 284. pontjában a Sidel piaci részedésének a bejelentett összefonódás következtében bekövetkezett növekedését. Továbbá úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen vette figyelembe az érzékeny termékek tekintetében a PET használatának az előre jelzettnél kisebb mértékben való növekedése lehetőségét, valamint azt a lehetőséget, hogy az érzékeny termékeket gyártók inkább a HDPE-re térnek át, mint a PET-re, ugyanis e tényezők nem relevánsak annak megállapításához, hogy a Tetra rendelkezik-e majd kezdeményezői előnnyel a PET-et választó ügyfelei tekintetében.

139 Hasonlóképpen, az üvegcsomagolásról átálló ügyfeleket illetően az Elsőfokú Bíróság következtetése nem vesz tekintetbe bizonyos tényezőket, és elferdíti a tényeket. Egyrészt nem vette figyelembe azon tényt, hogy az üvegcsomagolást használó ügyfél csak ritkán alkalmazza kizárólagosan ezen csomagolóanyagot termékeihez. Másrészt, az Elsőfokú Bíróság elferdíti a tényeket, amikor megállapítja, hogy a Tetra/Sidelnek az üvegcsomagolás-ágazatban tevékenykedő versenytársai hasznára szolgál a kezdeményezői előny, hiszen ez esetben az Elsőfokú Bíróság figyelmen kívül hagyja azt a tényt, hogy az üveg- és fémberendezések szállítói nem állnak szoros és folyamatos kapcsolatban az italgyártókkal, ugyanis az üveg- és fémcsomagolás gyártását szinte egészében feldolgozók végzik.

140 A versenytársak helyzetét illetően a Bizottság úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen értelmezte a vitatott határozatot, amikor a megtámadott ítélet 294. pontjában úgy találta, hogy e határozat nem tartalmazza a nagyteljesítményű berendezések piacán folyó verseny megfelelő elemzését amely versennyel a Sidelnek szembe kell néznie, valamint alábecsülte e vállalkozás három fő versenytársa által támasztott versenyt. A Bizottság szerint az említett határozat részletes elemzést tartalmaz az új

egység és a versenytársai viszonylagos helyzetére vonatkozóan, különösen a határozat 232-248., 293–300., 303-310. és 369–387. pontjában. Másfelől, az Elsőfokú Bíróság ténymegállapításai pontatlanok, amennyiben egyrészt azokban azt állapítja meg, hogy a SIG versenytárs előnnyel rendelkezik, mivel jelen van az előforma-feldolgozó downstream piacon, míg a Bizottság szerint nincs jelen e piacon olyan előforma-szállítóként, amely a PET-csomagolást használó vállalkozások számára kínálja termékeit, és másrészt azt állapítja meg, hogy amikor pedig gépeket gyárt, és nincs jelen az üvegfeldolgozó downstream piacon, ugyanezen vállalkozás az üvegágazatbeli tevékenységének köszönhetően kezdeményezői előnnyel bír.

141 Végül a Bizottság úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróságnak a megtámadott ítélet 305. pontjában található megállapítása — amely szerint „nem meggyőző azon következtetés, hogy a feldolgozók függnek a Sideltől", amely megállapítás kizárólag a „meglévő verseny jelenlegi szintjén" alapul — nem tartalmaz egyértelmű és megfelelő indokolást a vitatott határozat 303-310. pontjában található, a Bizottság által e tekintetben végzett összetett elemzés megdöntésére.

142 A Tetra előadja, hogy a Bizottság által az ötödik jogalapban megfogalmazott — láthatóan összefüggés nélküli — kifogásokat két okból is elfogadhatatlannak kell minősíteni. Először is, a Bizottság olyan elemekre hivatkozik, amelyeket nem említ a vitatott határozat, másodszor pedig, egyenesen a tényeknek az Elsőfokú Bíróság általi értékelését vitatja.

A Bíróság álláspontja az ötödik jogalappal kapcsolatban

143 A Bizottság érveinek vizsgálatából kitűnik, hogy ezek legtöbbje a bizonyítékoknak az Elsőfokú Bíróság általi értékelését vitatja, amely értékelés vizsgálata a fellebbezési

eljárás keretében nem tartozik a Bíróságra. Ez a helyzet áll fenn, amikor a Bizottság kifogásolja, hogy az Elsőfokú Bíróság nem vett figyelembe bizonyos elemeket, amelyeket az előbbi relevánsnak talál, illetve olyan elemeket vett figyelembe, amelyeket az előbbi nem talál relevánsnak, akár a kis- illetve nagyteljesítményű SBM-berendezésekkel, akár az üvegcsomagolásról átálló ügyfelek figyelembevételével kapcsolatban.

144 A Bizottság az ötödik jogalap alátámasztására felhozott további érveivel kifejezetten az Elsőfokú Bíróság ténymegállapításait, illetve értékeléseit vitatja. Ez a helyzet áll fenn a Tetra/Sidelnek az üvegcsomagolás terén tevékenykedő versenytársaira, illetve a SIG versenyhelyzetének vizsgálatára vonatkozó érvek esetében.

145 A vitatott határozatnak a megtámadott ítélet 294. pontjában található, állítólagos nem megfelelő értelmezését illetően meg kell állapítani, hogy a Bizottság nem hivatkozik a határozat egyetlen olyan konkrét pontjára sem, amelynek tartalmát az Elsőfokú Bíróság elferdítette volna, valamint hogy ezen érv tulajdonképpen a tényeknek és bizonyítékoknak az Elsőfokú Bíróság általi értékelését vitatja.

146 Végül a megtámadott ítélet 305. pontjában található megállapítás megfelelő indokolásának hiányán alapuló érvet illetően, amely megállapítás szerint nem meggyőző azon következtetés, miszerint a feldolgozók függnek a Sideltől, megjegyzendő, hogy az Elsőfokú Bíróság tömör, de megfelelő indokolását adta ezen értékelésének ugyanezen 305. pont utolsó mondatában.

147 E megfontolások összességéből következik, hogy az ötödik jogalap részben elfogadhatatlan, részben pedig nem megalapozott.

Következtetés

148 Mivel a Bizottság által a fellebbezése alátámasztására felhozott egyik jogalapnak sem lehet helyt adni, a fellebbezést el kell utasítani.

A költségekről

149 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 118. cikke alapján a fellebbezési eljárásra is alkalmazni kell, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Bizottságot, mivel pervesztes lett, a Tetra kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) A fellebbezést elutasítja.

2) Az Európai Közösségek Bizottságát kötelezi a költségek viselésére.

Aláírások